

Форма № 1

ВІДОМОСТІ

про наукову та науково-технічну діяльність закладу вищої освіти за науковим напрямом
 Центральноукраїнський державний педагогічний
 університет імені Володимира Винниченка
 науковий напрям
СУСПІЛЬНІ НАУКИ
 за 2014–2018 роки

1. Наукова новизна результатів, отриманих закладом вищої освіти

Т а б л и ц я 1

№ з/п	Джерело функціонування (код КПКВК, загальний/спеціальний фонд, напрям фінансування)	Назва роботи	Відповідність роботи пріоритетному напрямку розвитку науки і техніки	Період виконання роботи	Фактичний обсяг фінансування за повний період (тис. грн.).	Отриманий науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування
1	2	3	4	5	6	7
1	МОН України, Загальний фонд, Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарну наук	Соціальна зрілість як характеристика соціально-професійного становлення фахівця	Зазначена робота є актуальною в напрямку проблеми розвитку особистості та її професійного становлення. Соціальна зрілість як характеристика стану розвитку особистості, є певною системою. В нашому підході поняття соціальної зрілості розглядається через взаємозв'язок трьох системотвірних її елементів – соціальне самовизначення, соціальну активність і соціальну відповідальність особи. Системний характер розвитку особистості, її соціальної зрілості є не просто механічна сукупність певних впливів. Мова йде про утворення	01.01.2015 – 31.12.2017	192,564	Розроблено та обґрунтовано механізми реалізації технології формування соціальної зрілості студентської молоді в процесі її професійної підготовки у ЗВО. Виокремлено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено положення філософської, психологічної та педагогічної наук про принципи причинної зумовленості людської діяльності. Важливим аспектом стали дослідження соціальної й психолого-педагогічної думки стосовно об'єктивного процесу розвитку нового, а також концептуальні ідеї системного, особистісно-зорієнтованого, діяльнісного та акмеологічного підходів до

			<p>нових якостей, які кожному з цих впливів, взятих зокрема, не властиві. Необхідною умовою “народження” особистості є соціальний фактор, де участь фахівця у соціально-професійному житті, її взаємовідносини з іншими людьми характеризується активністю, самовираженням і самовизначенням. Ці якості особистості визначають міру соціальної зрілості особистості. Вивчення проблеми соціально зрілої особистості через призму взаємозв'язку зовнішніх та внутрішніх впливів на її соціально-професійний розвиток пов'язане з актуалізацією її світоглядної проблематики.</p>		<p>осмислення сутності соціально-професійної зрілості майбутніх фахівців та умов ефективного її розвитку. Розроблено критерії та рівні розвитку соціально-професійної зрілості фахівця у навчально-виховній діяльності й здійснити дослідно-експериментальну перевірку цих критеріїв. Обґрунтовано взаємозалежності та взаємовпливи розвитку соціальної зрілості та професійного становлення фахівця. Підготовлено й опубліковано статей – 8. Навчальний посібник -1 Підготовлено й захищено магістерських робіт – 17. Визначено структурні компоненти, виділено елементи і систему роботи та послідовність їх формування з наступним інтегруванням цих елементів у відповідний рівень соціальної зрілості. Показано, що становлення соціальної зрілості особистості фахівця залежить від його професійного удосконалення. Встановлені закономірності соціальної зрілості особистості, середовища її життєдіяльності та</p>
--	--	--	---	--	---

					<p>соціально-професійного становлення фахівця. Закони соціально-професійного становлення особистості (про взаємозалежність особистісного й соціального, особистісного й професійного розвитку, взаємозалежність соціальної зрілості особистості від її психофізіологічних характеристик). Оpubліковано статей – 10, навчальних посібників – 2, монографія – 1, захищено магістерських робіт – 10.</p> <p>Розроблено підходи становлення і розвитку соціальної зрілості особистості фахівця, показати механізми такого становлення.</p> <p>Показано взаємозалежності та взаємовпливи розвитку соціальної зрілості та професійного становлення фахівця. На основі порівняльного аналізу, проведених експериментів, показано ефективність впровадження у практику освіти механізмів становлення соціальної зрілості особистості фахівців. Розроблено метод соціально-професійного</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>проектування розвитку особистості. Опубліковано статей – 11, навчальних посібників – 2, монографія – 3, захищено магістерських робіт – 10.</p>
2	<p>МОН України, Загальний фонд, Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарну наук</p>	<p>Розвиток фундаментальної підготовки вчителів фізики в умовах інтеграції теоретичної та експериментальної складових</p>	<p>Мета науково-дослідної роботи: обґрунтування методичних засад, на яких має базуватися організація і керівництво самостійної роботи студентів у навчальному процесі з фізики, та основних положень для створення сучасного навчального обладнання у поєднанні із комп'ютерно-орієнтованими засобами навчання (КОЗН) і методичного забезпечення у вигляді посібників з метою виконання дослідницьких експериментальних завдань і фізичного практикуму у вивченні усіх розділів загального курсу фізики і фундаментальних закономірностей оптичного випромінювання та спектрального аналізу відповідно до програм з фізики для ВНЗ та виконання досліджень у галузі практичної спектроскопії і</p>	01.01.2012-31.12.2014	62,9985	<p>На основі аналізу з'ясовано сутність феномену «фундаментальність», який у поєднанні із наукою й освітою породжує низку інших понять, зокрема «фундаментальна наука», «фундаментальна освіта» та ін., що у процесі навчання трактуються, як глибокі за змістом та рівнем знання, уміння і навички. І надає можливість суб'єкту професійної діяльності почуватися достатньо впевнено у сучасному інформаційному суспільстві. Встановлені інтегровані ідеї і погляди на розвиток фундаментальної підготовки майбутніх вчителів фізики, які можуть бути реалізовані через інтеграцію теоретичної та експериментальної складових фахової підготовки вчителя за умов:</p> <p>а) розробки інтегрованого змісту і структури навчального матеріалу, що вивчається з курсу</p>

		<p>квантової фізики, а також формування професійних фахових компетентностей у майбутніх учителів фізики.</p>			<p>фізики; б) розробки та реалізації у навчальному процесі інтегрованих соціальних дисциплін, що поєднують предметну фізичну і методичну підготовку майбутнього вчителя; в) забезпечують розвиток самостійної роботи та активізацією індивідуальної навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі фахової і професійної підготовки вчителя. Зокрема проаналізовано запропоновану методичну систему інтегрованого навчання розділів теоретичної фізики, а саме: а) інтегроване вивчення електродинаміки на основі теорії відносності (Коновал О.А.); б) інтегроване вивчення термодинаміки на засадах статистичної фізики (Мороза І.О.). За цих обставин виявлене суттєве посилення уваги методистів до розвитку фундаментальної підготовки вчителів фізики завдяки впровадженню у навчальний процес інтегрованих спецдисциплін, встановлені умови</p>
--	--	--	--	--	---

						<p>ефективної її реалізації у педагогічних університетах та вимоги до змістовних і процесуальних їхніх аспектів (Завражна О.М.).</p> <p>На основі аналізу психолого-педагогічних досліджень та науково-методичних праць встановлено, що якість фундаментальної професійної підготовки вчителя фізики залежить від характеру і виду пошукової діяльності кожного студента у навчальному процесі, від активності студентів на лекційних та практичних заняттях, а також від результативності самостійної навчальної діяльності на всіх етапах процесу навчання.</p> <p>Ретроспективний аналіз навчального процесу з фізики у педагогічному вищому закладі освіти дає підстави стверджувати, що у сучасній дидактиці вищої школи проблема якісної підготовки фахівця за напрямом «фізика» залежить опанування студентами різними видами навчального експерименту і головне фізичного практикуму, як невід'ємної складової навчання фізики, а також різних видів</p>
--	--	--	--	--	--	--

						індивідуальних навчальних завдань (ІНЗ) теоретичного, експериментального, дослідницького і методичного характеру, розрахункових завдань, навчальних проєктів, котрі можуть відтворювати реальні і віртуальні досліді з використанням КОЗН.
--	--	--	--	--	--	--

2. Практична цінність результатів для суспільства та економіки

Напрямок «Суспільні науки» в університеті за 5-річний термін виявив практичну цінність результатів педагогічних, юридичних, психологічних досліджень.

Зокрема, в межах держбюджетної теми «Соціальна зрілість як характеристика соціально-професійного становлення фахівця» в результаті проведеного багаторівневого та багатоаспектного педагогічного експерименту з'ясоване нове бачення наукової категорії “зрілість” як певного стану, що настає в міру того, як якості чи властивості, що розвиваються в предметі чи явищі досягають рівня, при якому вони у своїй сукупності найбільш повно виявляють сутність даного предмета чи явища. Виходячи із загальноприйнятого розуміння особистості як однієї із сутнісних характеристик людини, її соціального розвитку, необхідно визнати, що особистісна зрілість (зріла особистість) не розкриває усіх аспектів цілісного розвитку особистості. В процесі онтогенезу та соціогенезу формуються різні варіації рівнів розвитку різних видів зрілості людини, які нерозривно пов'язані із її освітньою діяльністю. На рубіжних етапах вікового розвитку, що певною мірою співвідносяться із ступенями навчання в системі неперервної освіти, людина досягає своєї вершини, своєї зрілості, яка втілюється в готовність до переходу на новий, більш високий ступінь освіти і розвитку. Даний проєкт передбачає новітнє бачення людини як фахівця, здатного вирішувати нові, більш складні завдання в житті, навчанні чи праці, враховувати якісні зміни у фізичному й психічному розвитку, в здоров'ї, освіті й вихованості, мотивації діяльності, у особистісній сфері й творчій самореалізації індивідуальності людини.

Обґрунтовано, зміст категорії “соціальна зрілість особистості”. Показано, що особистість є соціальна якість (властивість) індивіда, що визначається його включеністю у суспільні відносини. Образ життя індивіда, виконуваним ним соціальні ролі забезпечують формування, трансформацію і закріплення властивостей, які утворюють його психологічний зміст. Саме в системі суспільних відносин відбувається перетворення внутрішніх, психічних процесів індивіда

у якісні властивості його особистості.

Практичне значення для суспільства забезпечується реалізацією стратегічної мети освіти – формування конкурентоспроможної особистості. Тому проблеми, які існують у цьому напрямку, в змозі розв'язати соціально зрілий вчитель. Для такого вчителя професійна діяльність має творчу спрямованість, що передбачає не стандартизацію програм та методик, а створення умов для перетворення педагогічної праці в сферу постійного творчого пошуку.

Визначено педагогічні умови, які можуть забезпечувати ефективність формування соціально-професійної зрілості фахівця: формування соціальної позиції на основі участі у громадському житті; навчально-пізнавальна діяльність і розвиток творчості; міжособистісне спілкування; мікросередовище життєдіяльності; професійна культура.

Розроблено механізми впливу різних видів діяльності на формування соціально-професійної зрілості фахівця - діяльність повинна бути організована так, щоб її виконання особистістю розкривало для особистості ті чи ті сторони суспільних стосунків, залучало до цих стосунків, забезпечувало б розвиток життя особистості у системі суспільних стосунків і їх відбиття в її свідомості. Якщо діяльність індивіда організована так, що, здійснюючи її, він отримує можливість повніше залучитися до системи суспільних стосунків, зробити «новий крок» на шляху руху в цій системі, можна розраховувати на формування у нього й певних суспільно значущих властивостей. Тобто, діяльність повинна бути організованою так, щоб її виконання розкривало перед кожною людиною перспективу її розвитку в системі суспільних стосунків. Вона повинна мати характер певної залежності з урахуванням елементів системності.

Обґрунтовано, що оцінка суспільної та індивідуальної цінності, корисності, значення для професіоналізації тощо є критерієм професійної здатності, рівня професіоналізму суб'єкта. Професійні якості особистості можна розглядати і як системну якість діяльності, що характеризує потрібний та реалізований індивідом рівень її продуктивності, успішності, і як системну якість її суб'єкта, що відбиває його можливості досягнути й реалізувати задані нормативи діяльності.

Практична цінність та перспективи розвитку наукового дослідження полягає у впровадженні в процес підготовки майбутніх фахівців, зокрема для побудови траєкторії особистісно-професійного розвитку, формування мотивації досягнення успіху у соціально-професійному розвитку:

- отримані дослідно-експериментальним шляхом дані стали основою для внесення коректив в організацію освітнього процесу ЗВО України, зокрема психолого-педагогічної підготовки, стануть основою для розробки одного навчального та двох спеціальних курсів, слугуватимуть удосконаленню змісту науково-педагогічної практики у магістратурі;

- результати дослідження дозволять оптимізувати роботу аспірантури та докторантури з суспільних наук.

В межах НДР «Розвиток фундаментальної підготовки вчителів фізики в умовах інтеграції теоретичної та експериментальної складових» практична цінність результатів обумовлена позитивними результатами у впровадженні запропонованої моделі методичної системи організації і розвитку самостійної роботи студентів педагогічних ВНЗ з фізики, розробленою системою індивідуальних завдань, у створенні якої основна ідея пов'язана з поєднанням науково-теоретичної, експериментальної, дослідницької та методичної складових підготовки майбутнього вчителя на основі засобів ІКТ; розробленим новим ППЗ «Фізика. Механіка» для навчального процесу з фізики у ВНЗ з елементами імітаційних вимірювальних приладів, що забезпечує ефективну організацію самостійної діяльності студентів та їх підготовку до самостійного виконання лабораторного практикуму, індивідуальних дослідницьких та графічно-розрахункових завдань; підтверджено доцільність реалізації методичних можливостей та основних параметрів діючої моделі створеного навчального комплексу для дослідження оптичного випромінювання у курсі загальної фізики педагогічного університету; узгодженням створеного програмного забезпечення з метою управління окремими вузлами і системами універсального спектрального приладу для розширення функціональних його можливостей та забезпечення дослідницької діяльності студентів і керування спектральним комплектом в цілому з використанням засобів ІКТ і комп'ютерної техніки; апробацією створеної низки основоположних лабораторних робіт фізичного практикуму з використанням універсального навчального комплексу в тісному поєднанні із засобами ІКТ, що охоплюють варіативні експериментальні завдання для вивчення оптичного випромінювання і основ спектрального аналізу в курсі загальної фізики, а також створенням методичного забезпечення, яке спрямоване на розвиток індивідуальних навчально-пошукових здібностей майбутніх учителів фізики. Діюча модель «Спектрометр-01» для навчальних цілей з курсу загальної фізики, програмне забезпечення, що дозволяє керувати окремими вузлами універсального приладу та спектральним комплектом в цілому, ППЗ «Фізика. Механіка», а також методичне забезпечення навчально-виховного процесу з фізики й організації самостійної роботи студентів впроваджені у 7 ВНЗ України і дають можливість стверджувати позитивну динаміку формування навчальних досягнень студентів напряму підготовки «Фізика» у вищих навчальних закладах; універсальний спектральний комплект схвалений Інститутом прикладної фізики НАН України (м. Суми, директор – академік НАН України Сторішко В.Ю.); виготовлена і апробована діюча модель такого комплексу, є конкурентоспроможною і має інвестиційну привабливість; доцільним є виготовлення промислового зразка та його промислове виробництво. Потенційними споживачами такої продукції є середні загальноосвітні та вищі навчальні заклади різних рівнів

акредитації. Розрахунок обсягу коштів, необхідних для промислового впровадження результатів, не проводився.

Використання результатів роботи у навчальному процесі. Розроблена методика організації самостійної роботи студентів педагогічних університетів апробована у процесі навчання фізики; вона представлена у вигляді системи індивідуальних завдань (навчально-теоретичного, навчально-методичного, навчально-експериментального та навчально-дослідницького характеру), розрахунково-графічних завдань та програмо-педагогічного забезпечення і супроводу підготовки студентів до виконання робіт фізичного практикуму курсу загальної фізики, до лабораторних робіт з методики навчання фізики у педагогічному ВНЗ, що представлено у вигляді окремих посібників з фізики (168 завдань), а також до спецкурсів «Лазер у шкільному курсі фізики» (IV курс, ОКР «бакалавр», 36 завдань), «Використання лазера у навчанні фізики» (VI курс, ОКР «магістр»), «ЕОТ у навчально-виховному з фізики» (V курс, ОКР «спеціаліст», 24 завдання). Створений навчально-методичний комплект (універсальний спектральний прилад, програмне забезпечення для керування окремими вузлами і комплектом в цілому та для відображення, аналізу, збереження і друку спектрограм у ході реалізації комплекту у навчанні фізики, персональний комп'ютер на базі операційної системи Windows, що є досить поширеними у ВНЗ і серед студентів, та методичні посібники) забезпечують виконання низки оновлених і частину нових лабораторних робіт з дослідження оптичного випромінювання і спектрів у розділах «Оптика» і «Будова атома», що базуються на сучасних наукових методах реалізації дослідницької діяльності фахівців з напряму «Фізика». ППЗ «Фізика. Механіка», що представлений інтегрованими між собою компонентами: 1) «Демонстрації»; 2) «Теорія»; 3) «Задачі»; 4) «Лабораторні роботи»; 5) «Тести», може використовуватися у процесі вивчення фізики як у ВНЗ, так й у ЗНЗ з метою активізації у навчальному процесі індивідуальної пошукової діяльності студентів і школярів. Зазначені результати можуть використовуватись для подальшого розвитку і вдосконалення методики навчання фізики, розвитку методики організації самостійної роботи студентів і школярів з урахуванням синергетичного підходу та з метою створення низки спецкурсів у ЗНЗ і ВНЗ для дослідження закономірностей оптичного випромінювання і спектрів й ознайомлення майбутніх учителів із сучасними науковими методами дослідження природних явищ з оптики.

Таблиця 2

№ з/п	Назва роботи	Інформація щодо укладення договору про апробацію, дослідне використання, передання (трансфер), надана МОН
1.	Соціальна зрілість як характеристика соціально-професійного становлення фахівця	Довідка № 01-12/01/1444 від 18.10.2017 про впровадження результатів у Миколаївському національному університеті імені В.О. Сухомлинського. Довідка № 01-24/146 14.11.2017 від про впровадження результатів у Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. Звіт з науково-дослідної роботи надано в МОН України у лютому 2018 р.

2	Розвиток фундаментальної підготовки вчителів фізики в умовах інтеграції теоретичної та експериментальної складових	Довідка № 1/4271 від 05.11.2013 про впровадження результатів у Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка. Довідка № 247 від 01.10.2013 про впровадження результатів у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.
---	--	--

3. Інтегрованість наукової (науково-технічної) діяльності закладу вищої освіти у світовий освітньо-науковий простір:

Таблиця 3

N з/п	Країна-партнер (за алфавітом)	Установа- партнер	Тема співробітництва	Документ, відповідно до якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5	6
1	Польща	Гуманітарна академія імені Олександра Гейштора (м. Пултуск)	Обмін науковою інформацією, викладачами, підготовка і підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів; спільна підготовка науково-метод. літератури	Договір про співпрацю, 07.12.2016 – 07.12.2021	Стажування завідувача кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права, д.ю.н., проф. Соболя Є.Ю. (2016 р.), Співорганізатори міжнародних науково-практичних конференцій «Актуальні проблеми національного законодавства» (18 квітня 2017 р., 19 квітня 2018 р., 18 квітня 2019 р.).
2	Австрія	Педагогічний інститут Штрія, м. Грац	Програма наукової співпраці та обмінів за програмами академічної мобільності	Угода про співробітництво у галузі освіти і науки (28.01.2017 - 28.01.2027)	Співорганізатор XII міжнародної конференції “Мови і світ: дослідження та викладання”(22-23 березня 2018 року)
3	Австрія	Інститут перекладознавства при Грацькому університеті ім. Карла і Франца м. Грац	Освітнянський обмін, стажування з аспектів германістики	Угода про співробітництво у галузі освіти і науки (23.01.2017 - 23.01.2021)	1) Співорганізатор XII міжнародної конференції “Мови і світ: дослідження та викладання” (березень 2014 - 2018 роки) 2) стажування Головенко К.О. ст. викладача кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики з 1 по 29 червня 2015 року
4	Австрія	Віденський Університет, м. Відень	Освітнянський обмін, стажування з аспектів германістики	Угода про співробітництво у галузі освіти і науки (06.11.2017 - 06.11.2021)	1) Участь доцента факультету іноземних мов Лівицької І.А.у міжнародній конференції 2) Стажування ст. викладача факультету іноземних мов Данільченко С.В. на факультеті філологічних та культурних вчень (01.02.2017 — 01.07-2017) 3) стажування Таранухи Т.В. ст. викл. кафедри практики германських мов з 20 грудня 2015 року по 9 травня 2016 року. 4) Гундаренко О.В., ст. викладач кафедри германської філології, перебувала на стажуванні у Віденському Університеті з 27 серпня 2014 року по по 31 травня

					2015 року 5) стажування Лівницької І.А. доцента кафедри практики германських мов з 1.09.2015 р. по 31.05.2016 р.
5	Бельгія	Левенський католицький університет	Реалізація спільних проєктів у галузі викладання та наукових досліджень, короткостроковий обмін професорсько-викладацьким складом, аспірантами та докторантами	Договір про співробітництво (01.10.2016-01.10.2021)	1) Співорганізатор VII - XIII міжнародної конференції “Мови і світ: дослідження та викладання” (березень 2014 — 2019 років), 2) науковий семінар запрошеного професора Люка Ван Доорслаера (2017)
6	Білорусь	Брестський державний університет імені А.С. Пушкіна	Розробка спільних науково-практичних міжнародних проєктів	Договір про співробітництво (26.11.2012 - 26.11.2022)	Співорганізатор V-інтернет-конференції "Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній та професійній освіті" (квітень 2015 - 2019 р)
7	Білорусь	Освітній заклад «Барановицький державний університет»	Реалізація спільних науково-дослідних проєктів, обмін досвід передових технологій навчання, обмін викладачами, молодими вченими, студентами	Договір про співпрацю (24.10.2016 - 24.10.2021)	1) Стажування викладачів університету 2) Публікації викладачів університету у матеріалах III Міжнародної науково-практичної конференції “Непрерывное технологическое и эстетическое образование: тенденции, достижения, проблемы: Барановичи: БарГУ, 2017.
8	Ізраїль	Університетський центр Аріель в Самарії	Обмін досвідом з підготовки кваліфікованих фахівців, публікація спільних наукових розробок	Договір про співробітництво від 25.10.10 (безстроковий)	Співорганізатор міжнародної науково-практичної конференції “Мистецька освіта XXI століття: виклики сьогодення” 17-19 квітня 2018 року, подано до друку публікації викладачів університету до колективної монографії
9	Ізраїль	Коледж Аль-Касемі, м. Бака Аль Гарбія	Обмін досвідом з підготовки фахівців, публікація спільних наукових розробок	Договір про співробітництво (24.05.2017 - 24.05.2022)	Участь професора Шандрук С.І. у Міжнародній конференції “Professional and Cultural Identity in a Changing Sociopolitical Reality” (18-19.04.2017)
10	Латвія	Даугавпилський університет, м. Даугавпилс	Розробка спільних науково-практичних міжнародних проєктів	Договір про співробітництво (24.05.2013 - 24.05.2018)	Співорганізатор міжнародної науково-практичної конференції “Мистецька освіта XXI століття: виклики сьогодення”, квітень 2015- 2018 років
11	Литва	Університет освітніх наук,	Діалог та співробітництво	Договір про співробітництво	Співорганізатор міжнародної науково-практичної конференції “Мистецька освіта XXI століття:

		м. Вільнюс	у сфері наукових досліджень	(14.01.2014 - 14.01.2019)	виклики сьогодення”, квітень 2015- 2018 років
12	Китай	Школа мистецтв Yaаа Comprehensive Art School провінції Гуйчжоу	Освітнянський обмін, стажування з аспектів мистецької освіти	Договір про співробітництво (14.04.2018 - 14.01.2019)	Участь представників КНР у Х Міжнародній науково-практичній конференції та XXV Всеукраїнській педагогічній читанні «Творча спадщина Василя Сухомлинського у вітчизняному та міжнародному вимірах» 4–5 жовтня 2018 року .
13	Німеччина	Інститут перекладу та міжмовної комунікації технічного університету, м. Кельн	Освітнянський обмін, стажування з аспектів германістики	Договір про співробітництво (01.10.2015 - 01.10.2020)	1) Співорганізатор XII міжнародної конференції “Мови і світ: дослідження та викладання” (березень 2014 - 2018 року); 2) стажування студентів факультету іноземних мов стипендіальною програмою від Католицької служби академічної підтримки іноземців у Кельнському університеті 3) стажування доцента кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Міщенко А.Л. за підтримки фонду Ганнса Зайделя у м.Кельн в Інституті перекладу та міжмовної комунікації технічного університету, Німеччина 34.10.2015 по 26.12.2015 р 4) стажування Пянковської І.В., доцента кафедри практики германських мов, пройшла стажування «Європа та її кордони», Університет Саарланду, м. Саарбрюкен, Німеччина, 4-17 жовтня 2015 року.
14	Німеччина	«Гете-інститут» м. Берлін	Проведення мовних курсів у сфері позашкільних занять з німецької мови	Договір про співробітництво 18.05.2005 (безстроковий)	1) Участь викладачів кафедри германської філології у методичних семінарах для викладачів німецької мови у ВЗО 2) Воронкова Н.Р., ст. викл. кафедри германської філології, прийняла участь у методичному семінарі для викладачів ВНЗ „Інноваційні підходи до організації навчального процесу“, організованому Інститутом – Гете, 02 – 8 серпня 2015 року, м. Берлін, Німеччина
15	Німеччина	Університет міста Ульм	Освітнянський обмін та організація спільних проєктів	Договір про співробітництво 15.10.2008 (безстроковий)	1) Співорганізатор XII міжнародної конференції “Мови і світ: дослідження та викладання” (березень 2014 2018 років) 2) стажування доцента кафедри німецької мови і методики її викладання Пянковської І.В. з 22.05.2017 по 19.08.2017
16	Польща	Університет інформатики та прикладних знань, м. Лодзь	Обмін науковою інформацією, викладачами, підготовка і підвищення кваліфікації науково-педагогічних	Договір про співробітництво (20.01.14 - 20.01.2019)	Співорганізатор VI міжнародна науково-практична онлайн-інтернет конференція «Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті», квітень 2017-2018 р

			кадрів; спільна підготовка науково-метод. літератури		
17	Польща	Університет Суспільних Наук (м. Лодзь)	Освітнянський обмін та організація спільних проєктів	Договір про співробітництво (20.01.17 - 20.01.2022)	Стажування викладачів університету
18	Польща	Фундація "Центрально-Європейська Академія Навчань та Сертифікації" (CEASC) (м. Бидгощ)	Освітнянський обмін та організація спільних проєктів	Договір про співробітництво (20.01.17 - 20.01.2022)	Стажування викладачів університету
19	Польща	Вроцлавський університет (м. Вроцлав)	Освітнянський обмін та організація спільних проєктів	Договір про співробітництво (20.10.17 - 20.10.2022)	1) Участь у роботі міжнародної конференції "Мова та мовознавство без кордонів" професорів кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Семенюк О.А. та Білоус О.М. 2) Співорганізатор XII міжнародної конференції "Мови і світ: дослідження та викладання" (березень 2017 - 2018 року)
20	Польща	Гданський університет (м. Гданськ)	Освітнянський обмін та організація спільних проєктів	Договір про співробітництво (20.10.17 - 20.10.2022)	1) Участь професора Растригіної А.М. у Міжнародній конференції "Around Arts: To be a teacher – to be a student – to be a future prospect" (23 - 25.10.2017) 2) Реалізація спільного наукового проєкту "Інноваційний ресурс професійної мистецької освіти у сучасному медійному просторі: діалог культур України та Польщі"
21	Польща	Гуманітарна академія ім. Александра Гейштора в Пултуску	Обмін науковою інформацією, викладачами, підготовка і підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів; спільна підготовка науково-метод. літератури	Договір про співпрацю (07.12.2016 - 07.12.2021)	1) Співорганізатор міжнародної науково-практичної конференції "Актуальні проблеми національного законодавства"; публікація матеріалів конференції представників Гуманітарної академії ім. Александра Гейштора в Пултуску, 2017 рік 2) Публікація завідувача кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права Соболя Є.Ю.
22	Польща	Природничо-гуманітарний університет в Сельдцях	Спільна науково-дослідна та науково-методична діяльність	Договір про співпрацю від 10.03.2016 (безстроковий)	1) Робота наукової лабораторії "Українсько-польська науково-дослідна лабораторія професійної успішності вчителя"; 2) участь викладачів університету у XV Международная научная конференция «Ориентации и предприятия в образовании» (г. Сельце, Республика Польша, 23-25 травня 2017); 3) Друк колективної монографії "Edukacja bez granic dzieci, młodzieży i dorosłych". – Siedlce:

					АККА, 2017.(професор Довга Т.Я., доцент Чистякова Л.О.) 4) публікація викладачів Довгої Т. Я., Чистякової Л.О. Indywidualistyczny i wspolnotowy obraz ksztalcenia doroslych w swiecie terazniejs zosc i perspektywy: monografia wieloautorska: – Siedlce: STN, 2018.
23	Польща	Вища школа управління та адміністрації в м. Ополе	Спільна науково-дослідна та навчально-методична діяльність, академічний обмін викладачів та студентів, реалізація програми подвійний диплом, підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів	Договір про співпрацю (25.02.2018-25.02.2025)	Участь представників університету в міжнародних конференціях (19 учасників від кафедри теорії і методики фізичного виховання)
24	Польща	Поморська академія у м. Слупськ	Спільна науково-дослідна та навчально-методична діяльність, академічний обмін викладачів та студентів, реалізація програми подвійний диплом, підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів	Договір про співпрацю (25.02.2016-25.02.2021)	1) Навчання студентів музичного факультету за програмою подвійного диплому; 2) академічний обмін студентів за програмою семестрового навчання (30 студентів за 2016 - 2018); 3) освітній візит професора та студентів Поморської Академії по програмі короткочасного обміну (травень 2017); 4) участь представників університету у “Зізді координаторів програми студентського обміну та подвійного диплому” (22 — 27 травня 2017) 5) участь професора Т.Б. Стратан-Артишкової та доцента Ляшук А.М. у міжнародній конференції “Польща та Україна — культурний та мистецький простір”, 10 — 12 травня 2018
25	Туреччина	Університет Мугла Сіткі Кочмана	Культурне, освітнє і наукове співробітництво	Договір про співпрацю (20.10.2016 -- 20.10.2021)	1) Співорганізатор Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії» (кафедра лінгводидактики та іноземних мов) 2017, 2018 2) освітній візит викладачів університету до Університету Мугла Сіткі Кочмана (17 — 23 жовтня 2017)
26	Словаччина	Університет м. Жиліна	Обмін викладачами та студентами, організація	Договір про співпрацю (03.10.2016 -	1) Наукові публікації викладачів факультету іноземних мов 2) наукове стажування ст. викладача Гундаренко О.В.

			спільних дослідницьких програм	03.10.2021)	3) підготовка проектної заявки участі у програмі ERASMUS +
27	Словаччина	Університет Св. Кирила і Мефодія	Обмін науково-педагогічними працівниками, організація та участь у наукових заходах, обмін інформацією, навчальними матеріалами та публікаціями	Договір про співпрацю (11.07.2016 - 11.07.2021)	1) Участь викладачів у кафедрі лінгводидактики та іноземних мов Шандрук С.І. та Смірної Л.Л. у VI Міжнародній науковій конференції "QUALITY Assurance of Language programmes at European HEI"; 2) підготовка проектної заявки участі у програмі ERASMUS +
29	Чехія	Університет Яна Евангеліста Пуркіне м. Усті-над-Лабем	Розробка спільних науково-практичних міжнародних проектів	Договір про співробітництво від 15.09.09 (безстроковий)	Співорганізатор міжнародної конференції "Мистецька освіта ХХ-ХХІ століття: виклики сьогодення", квітень 2017, 2018 роки

Таблиця 4

№ з/п	Замовники, з якими велися переговори	Документи, якими зафіксовано переговори
1	2	3

Таблиця 5

№ з/п	Реквізити замовників, з якими укладено договори щодо передання наукових результатів, або документи, що підтверджують використання їх замовником	Документи, якими зафіксовано використання результатів
1	2	3

4. Перспективи розвитку

Вимогою сучасного розвитку постає підготовка фахівців нової якості – здатних творчо мислити, швидко орієнтуватися в сучасному насиченому інформаційному просторі (сприймати великий масив інформації, відфільтрувати необхідну та корисну, використовувати за призначенням), приймати нестандартні рішення, безперервно вчитися і розвиватися. Саме на заклади вищої освіти покладається важлива та визначальна роль у даному процесі.

ЦДПУ ім. В.Винниченка з 2019 до 2024 рр. спрямовуватиме свою діяльність на забезпечення освітнього процесу відповідними ресурсами для надання якісних освітніх послуг, соціальне партнерство з роботодавцями, сприяння працевлаштуванню випускників, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці. Реалізація означених завдань передбачає здійснення таких заходів: удосконалення змісту навчальних планів, освітніх програм з урахуванням стандартів вищої освіти та їх наближення до потреб потенційних споживачів освітніх послуг;

наповнення навчальних програм результатами вітчизняних та зарубіжних наукових і дидактичних розробок; постійне оновлення робочих програм навчальних дисциплін з урахуванням актуальності, відповідності сучасним стандартам вищої освіти, програмам зовнішнього незалежного оцінювання; посилення практичної складової навчального процесу (використання практичних матеріалів, підготовка проектів актів правозастосування, всебічний аналіз документів тощо), яка забезпечує високий рівень професійної підготовки фахівців з правознавства. Загалом процес набуття фахових знань студентами повинен здійснюватись у відповідності до загальнодержавних, а також міжнародних стандартів вищої освіти.

Розвиток напряму «Суспільні науки» передбачає спрямування не лише на рівні національних, але й світових освітніх систем, у т.ч. європейських. Процес інтеграції до

європейського дослідницького простору реалізовуватиметься у таких основних напрямках: збільшення публікацій діяльності професорсько-викладацького складу у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Web of Science); участь викладачів, аспірантів і студентів у міжнародних наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах з проблем юридичних наук в Україні та за кордоном; проведення моніторингу щодо організації та проведення міжнародних грантів на наукові дослідження та залучення до них науково-педагогічних працівників; участь у стажуванні у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС; використання міжнародного досвіду у ході подальшого розвитку правової освіти. Вимогою сучасного розвитку постає підготовка фахівців нової якості – здатних творчо мислити, швидко орієнтуватися в сучасному насиченому інформаційному просторі (сприймати великий масив інформації, відфільтрувати необхідну та корисну, використовувати за призначенням), приймати нестандартні рішення, безперервно вчитися і розвиватися.

Університет бере курс на соціальне партнерство з роботодавцями, сприяння працевлаштуванню випускників, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці. Реалізація означених завдань передбачає здійснення таких заходів: удосконалення змісту навчальних планів, освітніх програм з урахуванням стандартів вищої освіти та їх наближення до потреб потенційних споживачів освітніх послуг; наповнення навчальних програм результатами вітчизняних та зарубіжних наукових і дидактичних розробок; постійне оновлення робочих програм навчальних дисциплін з урахуванням актуальності, відповідності сучасним стандартам вищої освіти, програмам зовнішнього незалежного оцінювання; посилення практичної складової навчального процесу (використання практичних матеріалів, підготовка проектів актів правозастосування, всебічний аналіз документів тощо), яка забезпечує високий рівень професійної підготовки фахівців суспільних наук.

Ректор

О.А. Семенюк

ВІДОМОСТІ
про наукові досягнення
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
науковий напрям
СУСПІЛЬНІ НАУКИ
за період 2014–2018 роки

I. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності ЗВО (не більше двох сторінок) за науковим напрямом (необхідно стисло відобразити найбільш актуальні події, найвагоміші результати, статистичні дані діяльності у звітному році тощо)

Упродовж 2014–2018 років науковий напрям «Суспільні науки» визначав тенденції наукової діяльності університету в царині педагогічних, правничих, соціальних та поведінкових наук, журналістиці, міжнародних відносинах. Науково-педагогічні працівники університету, які здійснювали дослідження в межах напрямку всіляко сприяли не лише забезпеченню освітнього процесу при підготовці бакалаврів, магістрів, але й розбудові аспірантури й докторантури університету.

Знаковою подією 2016 року стало ліцензування освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії, зокрема за спеціальностями 011 Освітні, педагогічні науки, 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), 081 Право, а впродовж 2016 – 2018 і до сьогодні – набір та підготовка аспірантів за цими програмами. Інтенсифікація освітньої складової в надрах програми завдяки оптимальному плануванню дисциплін, їхньому науково-методичному супроводу сприяла поглибленню наукової, вихід її в парадигму світових тенденцій задля підготовки конкурентно-спроможного науковця і викладача.

Зусилля ректорату були спрямовані на відкриття нових спеціальностей та освітніх програм в межах наукового напрямку, зокрема 2017 року кафедрою філософії та політології було ліцензовано спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» галузі знань 29 Міжнародні відносини за другим (магістерським) рівнем; 2018 року кафедрою педагогіки та менеджменту освіти ліцензовано спеціальність 073 «Менеджмент» (ОПП «Управління навчальним закладом»); 2018 року кафедрою журналістики, видавничої справи та редагування ліцензовано спеціальність 061 «Журналістика».

Упродовж звітнього періоду науковцями виконувалися держбюджетні теми «Соціальна зрілість як характеристика соціально-професійного становлення фахівця» науковий керівник – д. пед. н., професор Радул В. В. та «Розвиток фундаментальної підготовки вчителів фізики в умовах інтеграції теоретичної та експериментальної складових» науковий керівник – д. пед. н., професор Величко С. П., результати виконання яких були визнані МОН України.

Збільшилась кількість міжнародних конференцій, у тому числі й із використанням сучасних інформаційних технологій.

2018 року світова педагогічна та науково-педагогічна спільнота відзначала 100-літній ювілей В. О. Сухомлинського. Урочистості та міжнародна наукова конференція «X Міжнародна науково-практична конференція та XXV Всеукраїнські педагогічні читання

«Творча спадщина Василя Сухомлинського у вітчизняному та міжнародному вимірах» проходили на базі ЦДПУ ім. В. Винниченка за підготовки кафедр, які супроводжують науковий напрям «Суспільні науки». Участь наукових делегацій КНР, Австралії, Німеччини, Казахстану, Польщі засвідчила високий інтерес не лише до постаті класика педагогічної думки, але й до наукових здобутків його земляків, що засвідчується високим рівнем цитувань публікацій науковців-педагогів університету.

За звітний період став знаковим з огляду на зміну статусу спеціалізованих учених рад: відкрито спеціалізовану вчену раду Д 23.053.02 із захисту кандидатських та докторських дисертацій зі спеціальностей 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»; спеціалізовану вчену раду Д 23.053.04 із захисту кандидатських та докторських дисертацій зі 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізика)».

У спеціалізованій вченій раді Д 23.053.02 захищено 118 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук; у спеціалізованій вченій раді Д 23.053.04 захищено 19 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук.

«Науковий вісник. Серія: Педагогічні науки», засновником якого є Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, а членами редакційної колегії – науковці, які представляють напрям Суспільні науки, 2017 року включено до наукометричної бази даних Index Copernicus. 2017 року засновано «Науковий вісник. Серія: Право», який включено до переліку фахових видань МОН України.

За звітний період відкрито ряд наукових лабораторій педагогічного, соціологічного, юридичного спрямувань, які активно співпрацюють з роботодавцями, громадськими організаціями, АПН України, зарубіжними партнерами. Результатом їхньої діяльності стало збільшення кількості міжнародних наукових стажувань, кардинально змінилася ситуація із здобуттям рівня В2, публікацій у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science. Як наслідок, здобуття вчених звань доцента та професора у 2016–2018 рр.

Із 2014 до 2018 року рада молодих учених університету активізувала свою діяльність у напрямку інтенсивності наукових здобутків, участі в освітніх, наукових та громадських проектах на рівні міста, області, України та світу. Унаслідок цього ряд аспірантів, науково-педагогічних працівників віком до 35 років стали стипендіатами Кабінету Міністрів стипендії Верховної Ради, Кіровоградської обласної ради та обласної державної адміністрації, здобули гранти від Євросоюзу. Серед них: Ткаченко І. А., Соболев Є. Ю., Трифонова О. М., Кіктева А. В., Соменко Д. А. та ін.

1. Динаміка розвитку кадрового потенціалу (стисла аналітична довідка).

Активну діяльність в розвитку наукового напрямку «Суспільні науки» упродовж 2014-2018 років здійснювали провідні науково-педагогічні працівники кафедр педагогіки та менеджменту освіти; фізики та методики її викладання; соціальної педагогіки, соціальної роботи та психології; іноземних мов та лінгводидактики; методик дошкільної та початкової

освіти; державно-правових дисциплін та адміністративного права; галузевого права та правоохоронної діяльності; філософії, політології та міжнародних відносин; журналістики, видавничої справи та редагування; теорії і методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності.

За звітний період простежуються позитивна динаміка кадрового зростання в межах наукового напряму захищено 14 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук та 47 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук; отримано 12 звань професора та 22 доцента. Станом на 31.12.2017 року науковий напрям забезпечують 155 викладачів. Із них: 27 докторів наук та професорів і 119 кандидатів наук. Окрім цього, у складі науково-педагогічних працівників університету є 3 заслужених тренери, 15 заслужених працівників освіти, культури та мистецтв, 1 заслужений юрист України, 1 заслужений працівник фізичної культури і спорту України, 1 заслужений вчитель України.

2. Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування у звітному році відповідно до таблиці:

Категорія робіт	Джерело надходжень (загальний/спеціальний фонд)	Роки									
		2014		2015		2016		2017		2018	
		кількість одиниць	обсяг (тис. грн)	кількість одиниць	обсяг (тис. грн)	кількість одиниць	обсяг (тис. грн)	кількість одиниць	обсяг (тис. грн)	кількість одиниць	обсяг (тис. грн)
Фундаментальні дослідження	Загальний фонд	1	62,9985	1	62,61	1	62,854	1	67,1	0	0
Прикладні дослідження											
Науково-технічні розробки											
Гранти, міжнародні наукові проекти											

3. Перелік та балансова вартість придбаного або отриманого у довгострокове користування обладнання. Дані про закупівлю або отримання за звітний період унікальних наукових приладів та обладнання іноземного або вітчизняного виробництва:

N з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу), його марка, фірма-виробник, країна походження	Науковий(і) напрям(и) та структурний(і) підрозділ(и), для якого (яких) здійснено закупівлю	Вартість, тис. грн..
1	Системний блок ПЕОМ Pentium	Суспільні науки, кафедра педагогіки та менеджменту освіти	3 322
2	Комп'ютерний блок на базі CE	Суспільні науки, кафедра педагогіки та менеджменту освіти	7 000
3	Мультимедійний проектор Optoma	Суспільні науки, кафедра фізики та методики її викладання	8 620
4	Телевізор BRSV/LG 421	Суспільні науки, кафедра галузевого права	4 298
5	Ноутбук Lenovo IDEAPAD G580	Суспільні науки, кафедра журналістики, видавничої справи та редагування	2 664
6	Телевізор LED49FHG3000U SATUR	Суспільні науки, кафедра методик початкової освіти	9 676
7	Системний блок	Суспільні науки, кафедра педагогіки та менеджменту освіти	7 560

8	Телевізор плоскопанельний 47LB	Суспільні науки, кафедра адміністративного права та правоохоронної діяльності	7 365
9	Монітор LG 20M35A-B	Суспільні науки, кафедра педагогіки та менеджменту освіти	3 200
10	Системний блок	Суспільні науки, кафедра педагогіки та менеджменту освіти	5399

II. Результати наукової та науково-технічної діяльності ЗВО за науковим напрямом

1. Найважливіші наукові результати, отримані під час виконання фундаментальних та прикладних досліджень

Назва: *Соціальна зрілість як характеристика соціально-професійного становлення фахівця*. Керівник роботи: завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, доктор педагогічних наук, професор Радул Валерій Вікторович. Номер державної реєстрації 011U000722. Строки виконання: початок – 01.01.2015 року закінчення – 31.12.2017 року. Обсяг коштів, виділених на виконання НДР за весь період (згідно із запитом / фактичний): 171804 тис. грн.

Соціальна зрілість як характеристика стану розвитку особистості, є певною системою. В нашому підході поняття соціальної зрілості розглядається через взаємозв'язок трьох системотвірних її елементів – соціальне самовизначення, соціальну активність і соціальну відповідальність особи.

Вивчення особливостей процесу розвитку особистості передбачає аналіз не лише того, як вона привласнює соціальний досвід і залучається до життя суспільства, але і зміст її оригінального (ціннісного) внеску, що збагачує це життя. Саме залежність засвоєння і відтворення соціального досвіду і є основою, на якій може системно розкриватися стан розвитку особистості. Прикладом якісної характеристики цілісного розвитку особистості ми пропонуємо розглядати соціальну зрілість.

Соціальна зрілість фахівця як рівень розвитку його особистості визначається всією сукупністю його діяльності. У залежності від сфери прояву соціальна зрілість є певною здатністю особистості до взаємодії із середовищем, що дозволяє їй ефективно займати відповідне місце в структурі первинних утворень. Тому оцінка рівня розвитку особистості як суб'єкта колегіальної діяльності в кожному із напрямків діяльності, дає можливість одержати комплексну характеристику соціальної зрілості. На цій основі будується алгоритм інтегрування показника соціальної зрілості особистості – її індекс.

В педагогіці в цілому, та професійній зокрема, завжди виникають неоднозначні завдання в процесі удосконалення фахівця. Ці завдання передбачають з одного боку – розробку методики діагностики, а з іншого – формування складних якостей особистості.

Тому досліднику необхідно оволодівати не лише фактичними даними, але і методами їх одержання, які дозволяють виявити причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати необхідне, виявляти сутність і форми якостей особистості в педагогічній дійсності, шляхи формування якісних характеристик педагогічних кадрів, закони та особливості прояву цих якостей у діяльності сучасного фахівця в нових умовах.

Потреба саморозуміння, самопізнання, самоактуалізації, самоздійснення й інших феноменів «само» – зростає разом із розширенням знань людини про світ і про себе, одночасно із зростанням суб'єктивних можливостей й ускладненням завдань, що постають перед особистістю, знань про світ, професію. Діяльність повинна бути організована так, щоб її виконання особистістю розкривало для особистості ті чи ті сторони суспільних стосунків, залучало до цих стосунків, забезпечувало б розвиток життя особистості у системі суспільних стосунків і їх відбиття в її свідомості. Якщо діяльність індивіда організована так, що, здійснюючи її, він отримує можливість повніше залучитися до системи суспільних стосунків, зробити «новий крок» на шляху руху в цій системі, можна розраховувати на формування у нього й певних суспільно значущих властивостей. Тобто, діяльність повинна бути організованою так, щоб її виконання розкривало перед кожною людиною перспективу її розвитку в системі суспільних стосунків. Вона повинна мати характер певної залежності з урахуванням елементів системності. Насамперед, системний підхід у дослідженні певного явища вимагає його розгляду в кількох планах (аспектах):

- 1) як деякої якісної одиниці, системи, що має свої специфічні закономірності;
- 2) як частини своєї видо-родової макроструктури, закономірностям якої воно підпорядковане;
- 3) у плані мікросистем, закономірностям яких воно також підпорядковується;
- 4) у плані його зовнішніх взаємодій, тобто разом з умовами його існування.

Розроблено механізми впливу різних видів діяльності на формування соціально-професійної зрілості фахівця - діяльність повинна бути організована так, щоб її виконання особистістю розкривало для особистості ті чи ті сторони суспільних стосунків, залучало до цих стосунків, забезпечувало б розвиток життя особистості у системі суспільних стосунків і їх відбиття в її свідомості. Якщо діяльність індивіда організована так, що, здійснюючи її, він отримує можливість повніше залучитися до системи суспільних стосунків, зробити «новий крок» на шляху руху в цій системі, можна розраховувати на формування у нього й певних суспільно значущих властивостей. Тобто, діяльність повинна бути організованою так, щоб її виконання розкривало перед кожною людиною перспективу її розвитку в системі суспільних стосунків. Вона повинна мати характер певної залежності з урахуванням елементів системності.

Обґрунтовано, що оцінка суспільної та індивідуальної цінності, корисності, значення для професіоналізації тощо є критерієм професійної здатності, рівня професіоналізму суб'єкта. Професійні якості особистості можна розглядати і як системну якість діяльності, що характеризує потрібний та реалізований індивідом рівень її продуктивності, успішності, і як системну якість її суб'єкта, що відбиває його можливості досягнути й реалізувати задані нормативи діяльності.

Результати, отримані в процесі реалізації даного проекту частково реалізуються в процесі підготовки майбутніх фахівців, зокрема для побудови траєкторії особистісно-професійного розвитку, формування мотивації досягнення успіху у соціально-професійному розвитку;

- отримані дослідно-експериментальним шляхом дані стали основою для внесення коректив в організацію освітнього процесу гуманітарних ВНЗ, зокрема психолого-педагогічної підготовки, стануть основою для розробки одного навчального та двох спеціальних курсів, слугуватимуть удосконаленню змісту науково-педагогічної практики у магістратурі;

- результати дослідження дозволять оптимізувати роботу аспірантури та докторантури з гуманітарних спеціальностей.

Назва: *Розвиток фундаментальної підготовки вчителів фізики в умовах інтеграції теоретичної та експериментальної складових.* Керівник роботи: професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри фізики та методики її викладання Величко Степан Петрович. Номер державної реєстрації: 0112U002180. Строки виконання: 01.01.2012-31.12.2014. Обсяг коштів, виділених на виконання НДР за весь період (згідно із запитом / фактичний): 189,99 тис. грн.

Практична цінність результатів обумовлена позитивними результатами у впровадженні запропонованої моделі методичної системи організації і розвитку самостійної роботи студентів педагогічних ВНЗ з фізики, розробленою системою індивідуальних завдань, у створенні якої основна ідея пов'язана з поєднанням науково-теоретичної, експериментальної, дослідницької та методичної складових підготовки майбутнього вчителя на основі засобів ІКТ; розробленим новим ППЗ «Фізика. Механіка» для навчального процесу з фізики у ВНЗ з елементами імітаційних вимірювальних приладів, що забезпечує ефективну організацію самостійної діяльності студентів та їх підготовку до самостійного виконання лабораторного практикуму, індивідуальних дослідницьких та графічно-розрахункових завдань; підтверджено доцільність реалізації методичних можливостей та основних параметрів діючої моделі створеного навчального комплексу для дослідження оптичного випромінювання у курсі загальної фізики педагогічного університету; узгодженням створеного програмного забезпечення з метою управління окремими вузлами і системами

універсального спектрального приладу для розширення функціональних його можливостей та забезпечення дослідницької діяльності студентів і керування спектральним комплектом в цілому з використанням засобів ІКТ і комп'ютерної техніки; апробацією створеної низки основоположних лабораторних робіт фізичного практикуму з використанням універсального навчального комплекту в тісному поєднанні із засобами ІКТ, що охоплюють варіативні експериментальні завдання для вивчення оптичного випромінювання і основ спектрального аналізу в курсі загальної фізики, а також створенням методичного забезпечення, яке спрямоване на розвиток індивідуальних навчально-пошукових здібностей майбутніх учителів фізики. Діюча модель «Спектрометр-01» для навчальних цілей з курсу загальної фізики, програмне забезпечення, що дозволяє керувати окремими вузлами універсального приладу та спектральним комплектом в цілому, ППЗ «Фізика. Механіка», а також методичне забезпечення навчально-виховного процесу з фізики й організації самостійної роботи студентів впроваджені у 7 ВНЗ України і дають можливість стверджувати позитивну динаміку формування навчальних досягнень студентів напряму підготовки «Фізика» у вищих навчальних закладах; універсальний спектральний комплект схвалений Інститутом прикладної фізики НАН України (м. Суми, директор – академік НАН України Сторішко В.Ю.); виготовлена і апробована діюча модель такого комплекту, є конкурентоспроможною і має інвестиційну привабливість; доцільним є виготовлення промислового зразка та його промислове виробництво. Потенційними споживачами такої продукції є середні загальноосвітні та вищі навчальні заклади різних рівнів акредитації. Розрахунок обсягу коштів, необхідних для промислового впровадження результатів, не проводився.

Використання результатів роботи у навчальному процесі. Розроблена методика організації самостійної роботи студентів педагогічних університетів апробована у процесі навчання фізики; вона представлена у вигляді системи індивідуальних завдань (навчально-теоретичного, навчально-методичного, навчально-експериментального та навчально-дослідницького характеру), розрахунково-графічних завдань та програмо-педагогічного забезпечення і супроводу підготовки студентів до виконання робіт фізичного практикуму курсу загальної фізики, до лабораторних робіт з методики навчання фізики у педагогічному ВНЗ, що представлено у вигляді окремих посібників з фізики (168 завдань), а також до спецкурсів «Лазер у шкільному курсі фізики» (IV курс, ОКР «бакалавр», 36 завдань), «Використання лазера у навчанні фізики» (VI курс, ОКР «магістр»), «ЕОТ у навчально-виховному з фізики» (V курс, ОКР «спеціаліст», 24 завдання). Створений навчально-методичний комплект (універсальний спектральний прилад, програмне забезпечення для керування окремими вузлами і комплектом в цілому та для відображення, аналізу, збереження і друку спектрограм у ході реалізації комплекту у навчанні фізики, персональний комп'ютер на базі операційної системи Windows, що є досить поширеними у ВНЗ і серед

студентів, та методичні посібники) забезпечують виконання низки оновлених і частину нових лабораторних робіт з дослідження оптичного випромінювання і спектрів у розділах «Оптика» і «Будова атома», що базуються на сучасних наукових методах реалізації дослідницької діяльності фахівців з напрямку «Фізика». ППЗ «Фізика. Механіка», що представлений інтегрованими між собою компонентами: 1) «Демонстрації»; 2) «Теорія»; 3) «Задачі»; 4) «Лабораторні роботи»; 5) «Тести», може використовуватися у процесі вивчення фізики як у ВНЗ, так й у ЗНЗ з метою активізації у навчальному процесі індивідуальної пошукової діяльності студентів і школярів. Зазначені результати можуть використовуватись для подальшого розвитку і вдосконалення методики навчання фізики, розвитку методики організації самостійної роботи студентів і школярів з урахуванням синергетичного підходу та з метою створення низки спецкурсів у ЗНЗ і ВНЗ для дослідження закономірностей оптичного випромінювання і спектрів й ознайомлення майбутніх учителів із сучасними науковими методами дослідження природних явищ з оптики.

2. Науково-технічний результат та продукція, отримані під час виконання науково-технічної (експериментальної розробки).

3. Наукові результати, отримані під час виконання науково-дослідних робіт на кафедрах у межах робочого часу викладачів та зареєстрованих в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації.

Науково-дослідна робота: “Соціально-професійне становлення особистості”, державний реєстраційний номер 0116U003481. Обсяг фінансування: власні кошти 5,0 тис.грн. Науковий керівник роботи — доктор педагогічних наук, професор В. В. Радул.

Отриманий науковий результат полягає у отриманні соціально-психологічних закономірностей розвитку особистості, самовизначенні життєвої позиції особистості, переконань соціально значущих, насамперед професійних, умінь і відповідних дій особистості, які реалізують її ставлення до навколишнього світу. Отримані наукові результати мають суттєве значення для досліджень проблеми становлення особистості. Практичне застосування може бути здійснене на замовлення МОН України, для широкого дослідження прикладних аспектів соціально-професійного становлення фахівця, Міністерством соціальної політики, молоді та спорту, культури.

Дослідження проблеми соціально-професійного становлення особистості в умовах освітньо-виховного середовища здійснюється в розрізі світових підходів до проблеми “самоздійснення” особистості. Так, зокрема, для молоді людини стає важливим зв’язок із суспільством. Цей зв’язок стає внутрішньо регулярним, постійним. У цей період важливим є розуміння специфічності відповідальності – не просто за себе, а відповідальності за себе у спільній справі, відповідальності за спільну справу й інших людей, але не в плані

«самоактуалізації». Може бути корисною міністерству освіти і науки України, міністерству соціальної політики, вищим навчальним закладам, обласним управлінням освіти, інститутам післядипломної педагогічної освіти.

Науково-дослідна робота «Концептуально-методологічні засади правового регулювання процесу європейської інтеграції України». Державний реєстраційний номер 0116U006126. Науковий керівник – завідувач кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права, доктор юридичних наук, професор Соболев Є. Ю. Фінансування науково-дослідної роботи – 5,00 тис.грн.

Отриманий науковий результат: обґрунтовано філософсько-правові та концептуальні засади євроінтеграційного процесу; визначено основні напрями та особливості адаптації правової системи України в Європейський простір; проаналізовано процес формування та удосконалення системи національного законодавства шляхом її адаптації до європейської.

Наукова новизна полягає в тому, що науково-дослідна робота є комплексним дослідженням процесу адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу в умовах правової реформи та інтеграції України до Європейської спільноти. У результаті проведеного дослідження проаналізовано стан правової системи України та напрями і шляхи її розвитку у контексті інтеграції в Європейський простір; висвітлено теоретичні засади, етапи та шляхи адаптації національного законодавства до законодавства ЄС; окреслено проблеми і перспективи становлення інституту громадянства як одного з напрямків інтеграційного процесу в Європі; досліджено питання європейського виміру реформування конституційного ладу та конституційної юстиції в Україні; визначено напрями удосконалення адміністративного законодавства та судочинства, шляхи оптимізації правоохоронної системи, трудового та інвестиційного законодавства; акцентовано увагу на проблемі підготовки правника відповідно до європейських стандартів вищої освіти та юридичної професії.

За результатами науково-дослідної роботи опубліковано колективну монографію «Інтеграція правової системи України в Європейський простір: стан та шляхи розвитку» (19,58 ум. др. арк.), а також понад 20 наукових публікацій; окремі положення дослідження апробовано на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях в Україні та за її межами; одержано свідоцтво про реєстрацію авторського права на вказану колективну монографію (реєстраційний номер № 87231 від 26.03.2019 року).

Значимість та практичне значення науково-дослідної роботи полягає в тому, що вивчення теми дослідження дозволяє більш детально визначити перспективи правової інтеграції України до Європейського Союзу, наближення її правової системи до норм і стандартів ЄС та виявити проблеми теоретичного та практичного характеру. Наукові результати науково-дослідної роботи можуть бути використані у процесі реформування

правової системи України на основі стандартів ЄС, при викладанні юридичних дисциплін у вищих навчальних закладах, під час написання навчальних і навчально-методичних посібників з теорії та практики європейської інтеграції, а також для подальших досліджень з цієї проблематики.

Кафедри теорії і методики фізичного виховання: **«Організаційно-методичне забезпечення підготовки фахівців галузі «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» (0116U005282)**. Завданням теоретичного етапу експерименту стало проведення якісно-кількісного визначення змісту професійної компетентності в процесі підготовки майбутніх учителів фізичної культури крізь призму виділених структурних компонентів готовності. Проведено структурний аналіз підготовки майбутніх учителів фізичної культури професійної діяльності та визначено наступні її компоненти: мотиваційно-ціннісний, професійно-особистісний, змістово-організаційний, рефлексивно-діяльнісний. Дані компоненти утворюють інтегративне ціле та становлять основу визначення стану готовності майбутніх учителів фізичної культури. В результаті реалізації I етапу науково-дослідної роботи було проведено всеукраїнську науково-практичну конференцію «Фізичне виховання і спорт в навчальних закладах України на сучасному етапі: стан, напрямки та перспективи розвитку». Старший викладач, кандидат педагогічних наук Мельник А.О. разом з доцентом Шевченко О.В. проводять наукові пошуки щодо оптимізації освітнього процесу студентів факультету фізичного виховання інноваційними засобами навчання. За результатами науково-дослідної роботи підготовлений навчальний посібник «Понятійний словник з теорії і методики фізичного виховання».

Кафедра журналістики, видавничої справи та редагування: **«Регіональна медіакритика в контексті сучасної культури медіаспоживання» (0116U005274)**. Результати у 2017 році: 1) створено і наповнено сайт «Медіастудія» (<http://media.stud.tilda.ws/>) і супровідну сторінку в соціальній мережі Facebook; 2) здійснювалася підтримка систематичного оновлення контенту сайту; 3) результати медіакритичної діяльності студентів впроваджувалися у навчальний процес (спецкурси «Медіакритика», «Актуальні проблеми медіаосвітньої діяльності»); 4) успішно захищено студенткою 5 курсу спеціальності «Журналістика» Ободовською Катериною кваліфікаційну роботу «Стан і перспективи розвитку гіперлокальних ЗМІ у вітчизняному медіапросторі»; «Мультиформатність як перетин традиційних та інноваційних підходів у медіа і видавничій справі» (0116U005275) Результати: створено візуальний фейсбук-журнал «Propolis»; проведено «Видавничий хакатон. Створення іміджевого арт-буку про Кропивницький «Дивись на своє місто»; впровадження результатів медіаурбаністичної діяльності студентів у навчальний процес (в межах дисциплін «Конвергентна журналістика» та «Інтернет-видання»).

III. Розробки, які впроваджено за 5-річний період за межами ЗВО

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акта впровадження	Практичні результати, які отримано ЗВО / науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6
1	Адміністративно-правові проблеми оптимізації правоохоронної системи України, Гриценко Володимир Григорійович	Заповнення прогалин у науці адміністративного права щодо системних знань про адміністративно-правові проблеми в сфері оптимізації формування та функціонування правоохоронної системи України	Державний науково-дослідний інститут МВС України, провулок Євгена Гуцала, 4А, Київ, 01011	22.12.2014 р.	Налагоджено співпрацю з Державним науково-дослідним інститутом МВС України
		Використання у навчальному процесі під час проведення лекцій та практичних занять з навчальних дисциплін «Адміністративне право України», «Проблеми адміністративного права», «Судові та правоохоронні органи».	Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	30.10.2014 р.	Ефективність навчального процесу закладу вищої освіти та досягнення взаємозв'язку наукових досліджень з процесом навчання майбутніх бакалаврів та магістрів
3	Діяльність органів публічної влади щодо реалізації і захисту прав та свобод інвалідів: адміністративно-правова теорія та практика, Соболев Євген Юрійович	Розробка та вдосконалення вітчизняного адміністративного законодавства щодо діяльності органів публічної влади щодо реалізації і захисту прав та свобод інвалідів	Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності м. Київ, вул. Садова, 3-а, 7 поверх	Акт впровадження в діяльність Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності від 03.09.2014 р.	Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять науково-теоретичний та практичний інтерес і можуть бути використані у правотворчій діяльності, правозастосовній діяльності, навчальному процесі, а також у науково-дослідній діяльності – для

				подальшої розробки теоретико-методологічних та організаційно-правових питань, пов'язаних із діяльністю органів публічної влади щодо реалізації та захисту прав і свобод інвалідів.	
		Акти впровадження в практичну діяльність: Національної гвардії України МВС України від 26.11.2014 р.; Міністерства соціальної політики України від 12.12.2013 р.; Прокуратури Кіровоградської області від 20.11.2014 р.; Територіального управління Державної судової адміністрації України в Полтавській області від 18.01.2015 р.; Кіровоградського обласного благодійного фонду інвалідів від 03.05.2013 р.; Харківської обласної ради СОІУ від 15.11.2013 р.; Кіровоградської громадської організації інвалідів від 12.09.2013 р.; Кіровоградської організації інвалідів ВОІ СОІУ від 28.10.2013 р.		Використання одержаних результатів спрямоване на вдосконалення діяльності органів публічної влади щодо реалізації та захисту прав і свобод інвалідів	
4	Система навчання правознавства учнів основної і старшої школи, Рябовол Лілія Тарасівна	Впроваджено у процес підвищення кваліфікації вчителів правознавства комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»	КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»	Довідка про впровадження № 162/01-12 від 19.02.2015 р.	Результати дослідження систематично використовують ся і можуть бути використані у подальшому:
		Впроваджено у навчальний процес підготовки вчителів історії та суспільствознавства Харківського Національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди	Харківський Національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	Довідка № 01/10-334 від 16.03.2015 р.	- вчителями у масовій практиці навчання правознавства для підвищення його ефективності;
		Впроваджено у навчально-виховний процес ЗНЗ	ЗОШ I-III ступенів № 35 (довідка № 208/01-12 від 26.02.2015 р.), педагогічний ліцей (довідка № 62 від 26.02.2015 р.), ЗОШ I-II ступенів № 34, економіко-правовий ліцей «Сучасник» (довідка № 87 від 18.03.2015 р.), ЗОШ I-III ступенів № 25 (довідка № 137 від 18.03.2015 р.), ЗОШ-інтернат I-III ступенів, ліцей «Сокіл» (довідка № 130/01-12 від 18.03.2015 р.), спеціалізована школа № 8, природничо-економіко-правовий ліцей (довідка № 152 від 01.04.2015 р.), Кіровоградська гімназія нових технологій навчання (довідка №		- розробниками навчальних програм, підручників з правознавства; - у навчальному процесі педагогічних університетів для методично-дидактичного забезпечення курсів з історії педагогіки,

		<p>473 від 01.04.2015 р.) Кіровоградської міської ради Кіровоградської області; Івангородська ЗОШ I-III ступенів (довідка № 45 від 18.05.2015 р.) та Староосотська ЗОШ I-III ступенів (довідка № 31 від 18.05.2015 р.) Олександрівської районної державної адміністрації Кіровоградської області; спеціалізована школа I-III ступенів № 162 (довідка № 162/01- 26/15 від 20.03.2015 р.) Харківської міської ради Харківської області; Тальнівська ЗОШ III ступенів № 2 Тальнівської районної ради (довідка № 77 від 18.03.2015 р.); спеціалізована школа I-III ступенів № 2 Чигиринської районної ради (довідка № 19/1 від 03.03.2015 р); ЗОШ I-III ступенів, ліцей «Ерудит» Монастирищенської районної ради (довідка № 44/17 від 23.04.2015 р.); Лузанівська ЗОШ I- III ступенів (довідка № 69 від 13.05.2015 р), Телепинська ЗОШ I- III ступенів (довідка № 5 від 06.05.2015 р.) та Радиванівська ЗОШ I-III ступенів (довідка № 71 від 21.03.2015 р.) Кам'янської районної ради Черкаської області; спеціалізована ЗОШ I-III ступенів № 16 (довідка № 129 від 13.05.2015 р.), ЗОШ I-III ступенів №8 (довідка № 59 від 07.05.2015 р.) та спеціалізована школа № 1 ім. О. В. Суворова (довідка № 189 від 21.04.2015 р.) Ізмаїльської міської ради Одеської області</p>	<p>методики навчання правознавства, педагогічної практики студентів з правознавства; - у системі післядипломної педагогічної освіти для підвищення кваліфікації вчителів правознавства; - під час подальших наукових розвідок з історії, теорії та методики навчання суспільствознав- чих предметів, зокрема правознавства. Розроблено методичну систему розвитку практичних умінь і навичок з правознавства в учнів 9 класів. У 2018-2019 н. р. її впроваджено у навчальний процес КЗ «Навчально- виховний комплекс загальноосвітня школа I-II ступенів № 34 – економіко- правовий ліцей «Сучасник» - ДЮЦ» та КЗ «Навчально- виховний комплекс «Спеціалізовани й загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів № 26 - дошкільний навчальний заклад – ДЮЦ «Зорецвіт»» Кіровоградської міської ради</p>
--	--	--	---

					Кіровоградської області. Результатом упровадження даної методики стало підвищення рівня навчальних досягнень учнів з правознавства, що підтвердило її ефективність.
5	«Становлення інституту громадянства в УНР та ЗУНР (1918 – 1921 рр.): історико-порівняльне дослідження, Трошкіна Катерина Євгенівна	Окремі положення дисертаційного дослідження використовувались під час екскурсій та заходів у відділі історії, залі під назвою «Від УНР до УРСР»	Кіровоградський обласний краєзнавчий музей м.Кропивницький, вул.Архітектора Пауценка, 40	Довідка від 12.11.2018 р.	Використання результатів дослідження сприяє активізації та підвищенню ефективності діяльності співробітників музею, посилює інтерес з боку відвідувачів
6.	Виховання дітей в процесі життєдіяльності давніх східних слов'ян VI–XIII століття (у пам'ятках і текстах). Радул Ольга Сергіївна	На підставі археологічних та писемних пам'яток, зразків усної народної творчості та синтезу здобутків різних гуманітарних і соціальних наук (громадянської історії, етнографії, фольклористики, історії культури і декоративно-прикладного мистецтва, історичної демографії) здійснено цілісний системний аналіз виховання дітей східних слов'ян VI–XIII століть у процесі їхньої життєдіяльності як складного окремого утворення. Проаналізовано й систематизовано погляди науковців на основні сфери життєдіяльності східних слов'ян VI–XIII ст. – господарську, сімейну, общинну, релігійну. З'ясовано світоглядні основи педагогіки східних слов'ян VI–XIII століть та їх вплив на виховання дітей. Розкрито значення природного середовища для формування у дітей шанобливого ставлення до навколишнього світу. Визначено та проаналізовано особливості сімейного виховання у давніх східних слов'ян на різних вікових періодах життя дитини. Висвітлено оволодіння дітьми землеробськими знаннями і вміннями та домашніми промислами як важливими складовими виховного процесу. Визначено й обґрунтовано зміст, форми та шляхи соціально спрямованого виховання дітей східних слов'ян VI–XIII ст.	1.ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (МОН України, м. Луганськ); 2. Херсонський державний університет (МОН України, м. Херсон).	1. № 1/783 від 21.02.2014 р.; 2. № 01-24/546 від 25.02.2014 р.;	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень
7.	Підготовка майбутнього	Розроблено методику підготовки майбутніх учителів до формування	1.Черкаський національний	1. № 159/03-а від 22. 05.	Налагоджено співпрацю для

<p>вчителя до формування ключових компетентностей у молодших школярів</p> <p>Нестеренко Тамара Сергіївна</p>	<p>ключових компетентностей у молодших школярів. Розроблено структуру готовності майбутнього учителя до формування ключових компетентностей у молодших школярів як сукупність чотирьох взаємозв'язаних структурних компонентів наповнених якісними характеристиками; науково обгрунтовано та експериментально перевірено ефективність реалізації таких педагогічних умов підготовки майбутніх учителів до формування ключових компетентностей у молодших школярів, як підготовка майбутніх учителів початкових класів до використання інтерактивних методів; підготовка майбутнього вчителя до впровадження можливостей інформаційно-комунікаційних технологій; формування дієвих знань практичного характеру у студентів щодо ключових компетентностей молодших школярів; удосконалено: зміст, форми й методи професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів стосовно проблеми формування ключових компетентностей у молодших школярів;</p> <p>Матеріали дослідження можуть бути використані вчителями початкових класів з метою підвищення кваліфікації.</p>	<p>університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси), 2.Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка (МОН України, м. Полтава).</p>	<p>2015 р. 2. № 2426/01-55/33 від 03.07. 2015 р.</p>	<p>подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>
<p>8. Формування толерантності в професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів.</p> <p>Котелянець Юлія Сергіївна</p>	<p>У дисертації досліджено проблему формування толерантності в майбутніх учителів початкових класів у процесі професійної підготовки.</p> <p>Науково обгрунтовано та експериментально перевірено умови (забезпечення готовності науково-педагогічних працівників до формування знань про толерантність, створення толерантного середовища, методичне забезпечення процесу самовдосконалення толерантності, використання інтерактивних технологій у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів) та етапи формування педагогічної толерантності майбутніх учителів початкових класів. На підставі розроблених критеріїв, показників та рівнів експериментально перевірено ефективність запропонованих умов формування толерантності майбутніх учителів початкових класів. Розроблені умови ефективно</p>	<p>1.Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (МОН України, м.Умань, Черкаська обл);</p> <p>2. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси);</p> <p>3. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Мелітополь, Запорізька обл).</p>	<p>1. № 258/01 від 12 березня 2014 р.;</p> <p>2. №59/03 від 27 січня 2014 р.;</p> <p>3.№ 218/01 від 23 квітня 2014 р.</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>

		реалізовано під час вивчення спецкурсу «Педагогіка толерантності», програми самовдосконалення в позааудиторній та виховній роботі.			
9.	Краєзнавчий туризм в педагогічній системі польського вченого Казимира Денека Захарова Оксана Віталіївна	Дисертація присвячена проблемі аналізу теоретико-методологічних засад краєзнавчого туризму як засобу розвитку патріотизму, інтелектуальної, моральної, естетичної культури молоді та розгляду перспектив їх використання вітчизняною педагогічною наукою і практикою. У дисертації здійснено історико-педагогічний аналіз розвитку краєзнавчого туризму у Польщі у період 1873 – 2002 рр.; систематизовано науково-педагогічний доробок видатного польського вченого педагога Казимира Денека; засобами науково-педагогічного дослідження теоретично узагальнено й уточнено сутність, зміст, розроблено та науково обґрунтовано структуру педагогічної системи професора К. Денека, структуроутворюючим елементом якої є краєзнавчо-туристична діяльність як цілісна і відкрита система, що функціонує у світі тривимірних моделей – простір, час та соціум і забезпечує: гармонійний розвиток людини; збереження і зміцнення національної ідентичності громадян; синтез багатьох суспільно важливих сфер, – туризму у всіх його формах, краєзнавчого руху, освіти, науки, рекреації, раціонального проведення вільного часу.	1.Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (МОН України, м. Одеса); 2.Національний Авіаційний університет «Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету» (МОН України, м. Кіровоград).	1.№2313 від 31.10.13 р. 2.№4579 від 12.11.2013 р.	
10	Виховна спрямованість літератури для дітей в історії розвитку дошкільного виховання (друга половина XIX – середина XX століття) Озерна Наталія Миколаївна	Здійснено цілісний історико-педагогічний аналіз проблеми виховної спрямованості літератури для дітей дошкільного віку другої половини XIX – середини XX ст.; проаналізовано та узагальнено погляди вчених, педагогів, вихователів, педагогічної громадськості на проблему змісту літератури для дошкільників у другій половині XIX – середині XX ст., її виховну спрямованість; вивчено і розкрито особливості виховної спрямованості літератури для дітей дошкільного віку на різних історичних періодах розвитку суспільства (твори дореволюційного часу розповідали про природу рідного краю, стосунки у сім'ї, християнські свята, змальовувалося життя дитини у заможній родині. У 20–30-	1.Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси); 2.ДВНЗ «Криворізький національний університет» Криворізький педагогічний інститут (МОН України, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.).	1.№ 154/03-а від 15 травня 2015 р. 2.№ 02/02 – 392/3 від 23 червня 2015 р	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень

		і рр. XX ст. поряд із творами, що знайомили дітей із світом природи, формували моральні якості, навички гігієни, розповідали про працю людей, важливе місце посідали твори, які формували новий світогляд, почуття патріотизму, інтернаціоналізму). У науковий обіг уведено нові та маловідомі твори українських та російських дитячих письменників. Запропоновані матеріали можуть бути використані під час підготовки наукових і педагогічних кадрів.			
11	Проблема формування навчальної діяльності школярів у процесі модернізації початкової освіти України (70-ті роки XX – поч. XXI століття) Нікітіна Олена Олександрівна	Здійснено цілісний теоретичний аналіз проблеми формування навчальної діяльності молодших школярів у конкретний історичний період та розкрито внесок вітчизняних педагогів і психологів у розробку даної проблеми; визначено педагогічні передумови виникнення й розвитку зазначеної проблеми; виокремлено й обгрунтовано етапи розвитку проблеми формування навчальної діяльності учнів початкової школи відповідно до процесу модернізації змісту освіти в 70-ті роки XX – на початку XXI століття; подальшого розвитку набули уявлення про способи формування навчальної діяльності школярів на засадах компетентнісного підходу. Узагальнені та систематизовані теоретичні положення, фактологічний матеріал можуть бути використані для вирішення практичних завдань освіти, вдосконалення якості підготовки майбутніх фахівців початкової освіти, в процесі підвищення кваліфікації вчителів, під час розробки підручників, посібників, навчально-методичної літератури, організації педагогічної практики та самостійної науково-дослідницької роботи студентів вищих педагогічних навчальних закладів.	І.Ізмаїльський державний гуманітарний університет (МОН України, м. Ізмаїл, Одеська обл.),	І.№ 1-7/159 від 10.04.2014 р.	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень
12	Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до позакласної роботи у початковій школі Мельнік Анастасія Олександрівна	Результатами дослідження уточнено і обгрунтовано сутність поняття «готовність майбутніх учителів фізичної культури до позакласної роботи у початковій школі»; розроблені і експериментально перевірені педагогічні умови та зміст формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до позакласної роботи; визначено основні компоненти і показники стану готовності майбутніх учителів фізичної культури до	1.Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси); 2.Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (МОН України, м. Одеса)	1. № 388/03 від 15.10.2013р.; 2. № 1298 від 02.07.2013р.	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень

		<p>позакласної роботи у початковій школі; удосконалено систему компонентів та показників, виділено і обґрунтовано якісні рівні підготовки, які зазнали подальшого розвитку на основі творчого використання форм, методів і засобів формування готовності майбутніх учителів фізичної культури в умовах фахової підготовки. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці та реалізації навчального спецкурсу «Організація спортивно-мистецьких заходів у початковій школі». Теоретичні положення й висновки можуть бути використані в навчальних закладах професійної підготовки всіх рівнів акредитації, під час укладання навчальних програм з фахових дисциплін, а також як складовий компонент післядипломної освіти й підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури.</p>			
13	<p>Формування самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя математики у процесі професійної підготовки</p> <p>Демченко Юлія Миколаївна</p>	<p>Обґрунтовано теоретичні й методичні засади формування самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя математики у процесі професійної підготовки; з'ясовано суть категорії «самоосвітня компетентність»; визначено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови залучення студентів – майбутніх учителів математики до різних видів діяльності з метою ефективного формування самоосвітньої компетентності у процесі професійної підготовки; виокремлено критерії сформованості самоосвітньої компетентності майбутніх учителів математики, кожен з яких містить показники, та схарактеризовано рівні формування самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя математики. Розроблено методичні рекомендації для керівників навчальних закладів, викладачів, аспірантів, магістрантів з питань залучення майбутніх учителів математики до різних видів діяльності з метою формування їхньої самоосвітньої компетентності.</p>	<p>1.Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (МОН України, м. Полтава), 2.Ізмаїльський державний гуманітарний університет (МОН України, м. Ізмаїл, Одеська обл.)</p>	<p>1. №2310/01-55/33 від 29 червня 2015 р. 2. №1-7/516 від 30 червня 2015 р.</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>
14	<p>Організаційно-педагогічні умови моніторингу якості підготовки майбутніх</p>	<p>Розроблено і експериментально перевірено технологію проведення моніторингу якості підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. обґрунтовано</p>	<p>1.Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького</p>	<p>1.№452/03, від 20.10.2011 р.; 2. №01-07, від 10.01.2012 р.</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення</p>

<p>вихователів дошкільних навчальних закладів</p> <p>Гагаріна Наталія Павлівна</p>	<p>організаційно-педагогічні умови моніторингу якості підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. З'ясовано стан проблеми оцінювання знань, умінь і навичок у сучасній теорії якості освіти та науково обґрунтовані параметри (науково-методичний, особистісно-професійний, кадрово-управлінський) та критерії оцінювання моніторингу якості підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Результати дослідження знайшли відбиття у розробці та впровадженні в практику вищої школи навчально-методичного посібника «Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів». Складено «моніторингові карти» для здійснення моніторингу якості підготовки майбутніх вихователів. Матеріали та результати проведеного дослідження можуть бути використані для викладання навчальних курсів на основі ширшого здійснення моніторингової діяльності, для внесення коректив до планів і програм щодо підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів та для викладачів ВНЗ й інститутів післядипломної педагогічної освіти під час проведення лекційних, практичних та індивідуальних занять із дисциплін психолого-педагогічного циклу.</p>	<p>(МОН України, м. Черкаси); 2.Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (МОН України, м. Харків); 3</p>		<p>спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>
<p>15</p> <p>Розвиток реформаторської педагогіки Англії кінця XIX початку XX століття</p> <p>Тесцова Олеся Олександрівна</p>	<p>Визначено особливості реформаторської педагогіки Англії досліджуваного періоду; виявлено форми, методи, засоби забезпечення реформаторської педагогіки в досліджуваній країні; розроблено періодизацію розвитку реформаторської педагогіки Англії, що охоплює чотири етапи; проаналізовано вплив ідей реформаторської педагогіки Англії на розвиток сучасної педагогічної науки.</p> <p>Уточнено історіографію проблеми дослідження; передумови розвитку реформаторської педагогіки Англії кінця XIX початку XX століття.</p> <p>Подальшого розвитку набули: положення щодо розвитку ідей та напрямків реформаторської педагогіки, які склалися у світовій педагогічній науці наприкінці XIX початку XX століття.</p>	<p>1.Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси).</p>	<p>1. № 163-03а від 27.05.2015</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>

		<p>Уведено до наукового обігу маловідомі та невідомі архівні матеріали, пов'язані з реформаторською педагогікою Англії.</p> <p>Матеріали дисертації можуть використовуватися в освітньому процесі загальноосвітніх шкіл, при підготовці навчальних підручників, посібників, хрестоматій, навчально-методичної літератури з історії педагогіки.</p>			
16	<p>Професійне самовдосконалення майбутніх магістрів фізичного виховання у процесі фахової підготовки</p> <p>Мішин Сергій Вікторович</p>	<p>Розроблено схему професійного самовдосконалення майбутніх магістрів фізичного виховання у процесі фахової підготовки; модифіковано та з урахуванням специфіки реалізовано структурні компоненти, критерії та рівні професійного самовдосконалення майбутнього фахівця; науково обгрунтовано та експериментально перевірено ефективність реалізації організаційно-педагогічних умов професійного самовдосконалення майбутніх магістрів фізичного виховання у процесі фахової підготовки. Уточнено сутність поняття "самовдосконалення", "професійне самовдосконалення", "професійне самовдосконалення фахівців", "професійне самовдосконалення майбутнього магістра фізичного виховання"; удосконалено зміст, форми й методи професійного самовдосконалення майбутніх магістрів фізичного виховання у процесі фахової підготовки.</p> <p>Розроблено програму та науково-методичне забезпечення спецкурсу "Теоретико-методичні основи професійного самовдосконалення майбутнього фахівця", методичні рекомендації для викладачів вищої педагогічної школи щодо професійного самовдосконалення майбутніх магістрів фізичного виховання у процесі фахової підготовки.</p>	<p>1. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси);</p> <p>2. Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (МОН України, м. Одеса).</p>	<p>1. № 15103-6 від 07.05.2015 року;</p> <p>2. № 1273 від 07.04.2015 року</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>
17	<p>Громадянське виховання старшокласників у США (друга половина ХХ століття)</p> <p>Захарова Євгенія Юрївна</p>	<p>Здійснено аналіз теорії та практики громадянського виховання старшокласників у США та визначено її особливості; проаналізовано вплив соціально-економічних, політичних та соціокультурних чинників на громадянське виховання старшокласників у США; подальшого розвитку набув аналіз форм і методів впровадження громадянського виховання в навчальних закладах США); поглиблено й уточнено особливості</p>	<p>1. Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова (МОН України, м. Одеса);</p>	<p>1. № 06.05-01-279 від 07.02.2014 року;</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>

		<p>процесу розвитку теорії і практики громадянського виховання у зарубіжній педагогіці. До наукового обігу введено маловідомі документи центрів громадянської освіти учнівської молоді США та джерела оригіналів праць американських вчених у галузі громадянознавства, які дозволяють повніше розкрити американський підхід до виховання громадянськості та основних демократичних цінностей. Теоретичні положення й висновки, фактичний історико-педагогічний матеріал можуть бути використані під час розв'язання певних наукових і практичних завдань реформування вітчизняної системи освіти.</p>			
18	<p>Педагогічні погляди та науково-просвітницька діяльність В. Б. Антоновича (1834–1908 рр.)</p> <p>Бряковський Олександр Вікторович</p>	<p>Здійснено цілісне дослідження педагогічної спадщини та науково-просвітницької діяльності В. Антоновича; виділено основні фактори формування педагогічного світогляду педагога; запропоновано періодизацію творчого шляху вченого; проведено аналіз змісту педагогічної діяльності В. Антоновича із створення осередків освіти в Україні та системи викладання гуманітарних дисциплін в академічних навчальних закладах; висвітлено науково-просвітницьку діяльність ученого в процесі підготовки кадрів української інтелігенції. Подальшого розвитку набуло дослідження провідних педагогічних ідей В. Антоновича та викладацького досвіду вченого для використання в сучасних педагогічних реаліях; вивчення історіографії проблеми дослідження. До наукового обігу введено неопубліковані раніше в українській педагогічній науці джерела, включаючи епістолярій, статті, публічні промови, матеріали лекцій, що розкривають зміст науково-просвітницької та педагогічної діяльності В. Антоновича. Фактичний матеріал та основні положення і висновки дослідження збагачують історико-педагогічне знання, сприяють усвідомленню і освоєнню змісту педагогічної та науково-просвітницької діяльності В. Антоновича з метою цілісного розуміння особливостей розвитку педагогічної думки й історії національної освіти. Основні положення і висновки дослідження</p>	1. Хмельницький національний університет (МОН України, м. Хмельницький).	1. № 128/03 від 24.03.2014р.;	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень

		можуть бути введені до змісту курсів педагогіки, історії педагогіки, можуть використовуватися під час укладення підручників, посібників, хрестоматій з історії освіти й шкільництва в Україні, у практиці роботи сучасної школи, подальших наукових історико-педагогічних дослідженнях.			
19	Підготовка вчителів німецької мови в вищих педагогічних навчальних закладах Австрії Дзевицька Лариса Сергіївна	Розкрито систему професійної підготовки вчителів німецької мови в вищих педагогічних навчальних закладах Австрії в суспільно-історичному та педагогічно-теоретичному аспектах; визначено провідні тенденції, моделі, методи та підходи до професійної підготовки вчителів німецької мови в педагогічних університетах Австрії в системі сучасних концепцій навчання й сучасної філософії європейської вищої педагогічної освіти; здійснено порівняльний аналіз професійної підготовки майбутніх учителів німецької мови в Австрії та в Україні, узагальнено актуальний для розвитку сучасної системи вітчизняної вищої освіти зарубіжний, а саме австрійський досвід професійної підготовки вчителів німецької мови. Подальшого вивчення дістали теоретичні засади осмислення професійної підготовки вчителів німецької мови в Австрії в умовах розвитку та формування єдиного світового освітнього простору; ідеї щодо сучасних стратегій реформування австрійської системи педагогічної освіти. Впровадження у практику вищої школи України отриманих у ході наукового пошуку результатів дослідження сприятиме підвищення рівня якості та підготовки майбутніх учителів німецької мови для середньої школи в Україні.	1.ДВНЗ «Криворізький національний університет» Криворізький педагогічний інститут (МОН України, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.); 2.Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (МОН України, м. Луганськ); 3.Мелітопольський державний педагогічний університету імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Мелітополь, Запорізька обл.).	1. № 02/02-169/3 від 07.05.2014 р.; 2. № 1/2250 від 13.05.2014 р.; 3. № 06/1247 від 13.05.2014 р	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень
20	Розвиток інтелектуально-творчого потенціалу майбутнього учителя технологій у процесі професійної підготовки Єфіменко Світлана Миколаївна	Конкретизовано зміст поняття «інтелектуально-творчий потенціал учителя технологій» та окреслено його структуру. Визначено рівні розвитку зазначеного особистісного утворення (початковий, середній, достатній, високий). Виділено та здійснено розподіл показників за компонентами (мотиваційним, інтелектуальним, творчим, когнітивним, емоційно-вольовим, особистісним). Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність організаційно-педагогічних умов	1.Київський Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова (МОН України, м. Київ); 2.Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси).	1.№ 744 від 26.11.2014 р.; 2. № 551/03 від 26.12.14 р.	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень

		<p>розвитку інтелектуально-творчого потенціалу майбутнього вчителя технологій: створення інтелектуально-творчого освітнього середовища; психолого-педагогічне забезпечення майбутньої професійної діяльності; забезпечення мотивації пізнавальної діяльності; активізація науково-дослідницької діяльності майбутніх учителів технологій. Розроблено та апробовано в ході педагогічного експерименту авторську методику діагностики та технологію розвитку інтелектуально-творчого потенціалу майбутнього вчителя технологій. Результати дослідження можуть бути використані у процесі професійної підготовки майбутніх учителів технологічної освіти у вищих педагогічних навчальних закладах, у системі післядипломної підготовки педагогічних працівників, а також під час створення нових навчальних програм, написання навчальних посібників тощо.</p>			
21	<p>Формування професійної толерантності майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі фахової підготовки</p> <p>Стукаленко Зоя Михайлівна</p>	<p>Теоретично обґрунтовано сутність та специфіку професійної толерантності майбутнього вчителя музичного мистецтва; виокремлено, обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови ефективного формування професійної толерантності майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі фахової підготовки (створення ситуації успіху в музично-творчій діяльності; застосування інформаційно-комунікативних технологій у контексті інформатизації музичної освіти; застосування герменевтичних умінь у процесі музично-інтерпретаційної діяльності); уточнено її компонентну структуру, що пов'язується з ефективністю навчання й виховання (компоненти: особистісний, змістово-когнітивний, діяльнісний та комунікативний; критерії: ціннісно-орієнтаційна спрямованість, професійна компетентність, творчо-поведінкова діяльність, інформаційно-комунікативна культура та їх показники); рівні сформованості професійної толерантності майбутнього вчителя музичного мистецтва; теоретично аргументована й реалізована в практиці навчання технологія поетапного формування</p>	<p>1. Інститут мистецтв Київського національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (МОН України, м. Київ);</p> <p>2. Інститут педагогіки, психології та мистецтв Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (МОН України, м. Вінниця);</p> <p>3. Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (МОН України, м. Івано-Франківськ) .</p>	<p>1. №14 від 10 червня 2015 р.;</p> <p>2. №2 від 11 вересня 2015 р.</p> <p>3. №24 від 11 жовтня 2015 р</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>

		професійної толерантності.			
22	Розвиток військової освіти на Єлисаветградщині (2 пол. XIX – поч. XX ст.) Перцов Олександр Володимирович	Здійснено цілісне історико-педагогічне дослідження військової кавалерійської освіти на Єлисаветградщині у II половині XIX – першій третині XX ст.; визначено соціально-політичні, економічні та кліматичні передумови виникнення військової освіти на досліджуваній території; висвітлено історію виникнення та освітню діяльність кавалерійських навчальних закладів Єлисаветграда: офіцерського кавалерійського училища, кавалерійського юнкерського училища (з 1902 р. – кавалерійського училища) та Української кінної школи імені т. Будионного (1921–1933); проаналізовано навчально-виховний процес у військових кавалерійських навчальних закладах: організаційні засади, основні напрями, зміст, форми, методи навчання, особливості оцінювання навчальних досягнень кавалеристів у дореволюційній (до 1917 р.) та радянській часи. Розглянуто організацію військової освіти в Російській імперії, місце і роль Єлисаветградського кавалерійського юнкерського училища в системі юнкерської освіти; діяльність військової прогімназії у Єлисаветграді, проблему методів навчання і виховання в кавалерійських юнкерських закладах. Запропоновані матеріали про виникнення і діяльність військових кавалерійських навчальних закладів у Єлисаветграді, навчально-методичне забезпечення, методи і форми навчання, напрями виховної роботи в них можуть бути використані під час розробки відповідних розділів з історії педагогіки, історії України, вітчизняної військової історії й історії військового мистецтва.	1.Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси),	1. № 375/03-а від 8.12.2015 р	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень
23	Професійна підготовка фахівців дошкільної освіти у Великій Британії Прокопчук Ольга Ігорівна	На основі аналізу досвіду професійної підготовки фахівців дошкільної освіти у різних країнах Великій Британії та соціополітичних, економічних та культурних передумов зародження закладів професійної підготовки фахівців дошкільної освіти у Великій Британії, їх нормативно-правового регулювання обґрунтовано структуру закладів підготовки педагогічних кадрів для дошкільної сфери, представлено Державні стандарти для досягнення	1.Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (МОН України, м. Івано-Франківськ) . 2.Миколаївський національний університет імені Василя Сухомлинського (МОН України, м. Миколаїв).	1.№01-15/03/1015 від01042016. 2.№01-12/27/865 від 11.05.2016 р. 3.№394 від 28.03.2016).	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень

		<p>статусу фахової кваліфікації педагогів у галузі дошкільної освіти Великої Британії; зміст, форми і методи професійної підготовки майбутніх фахівців й схарактеризовано систему підвищення професійного рівня і перепідготовки фахівців дошкільної освіти, інституційні моделі професійного розвитку педагогів Великобританії та особливості організації неперервної педагогічної освіти. Запропоновано рекомендації щодо використання зарубіжного досвіду задля вдосконалення професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти в Україні.</p>	<p>3.Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (МОН України, м. Дрогобич, Львівська обл.)</p>		
24	<p>«Будинок вільної дитини» К. М. Вентцеля в історії розвитку вітчизняної школи Шарошкіна Тетяна Анатоліївна</p>	<p>З'ясовано провідні чинники, що сприяли формуванню особистості вченого та його педагогічного світогляду; з'ясовано характерні особливості роботи «Будинку вільної дитини» (школа створюється за участю самих дітей; усі діти навчаються разом, незалежно від статі, віку та соціального стану батьків; на зміну системам та навчальним програмам приходить «план життя»; дитяча свобода у школі не обмежена; навчання у школі пов'язане із життям дитини, її природними задатками, потребами та бажаннями; школа формує втілення у дітей здобувати знання самостійно, сприяє розвитку і зміцненню любові до знань, вмінню застосовувати їх у житті на основі здобуття практичного досвіду; організація діяльності школи будується на засадах самоврядування; в основі навчально-виховного процесу – вільна виробнича праця; уся діяльність школи спрямована на розвиток свідомої, творчої індивідуальності кожної дитини; батьки і діти є активними учасниками навчально-виховного процесу; неприпустимість будь-якого насильства, примусу та покарань); проаналізовано особливості та принципи гармонізації виховних взаємин у «Будинку вільної дитини»; уточнено періодизацію творчого шляху К. М. Вентцеля; подальшого розвитку набуло розкриття змісту теоретичних основ філософсько-педагогічних поглядів К. М. Вентцеля.</p>	<p>1.Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси), 2.Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (МОН України, м. Полтава).</p>	<p>1.№337/03-а від 10.11.2015 р. 2.№4432/01-55/33 від 18.11.2015р</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>
25	<p>Духовний світ дитини в</p>	<p>Здійснено цілісний аналіз етнопедагогічного доробку</p>	<p>1.Херсонський державний</p>	<p>1. № 01 – 28/576</p>	<p>Налагоджено співпрацю для</p>

<p>етнопедагогічній спадщині Н. Заглади</p> <p>Стрижаков Артем Олегович</p>	<p>Н. Заглади з проблем дослідження духовного світу дитини; з'ясовано теоретичні та історичні засади дослідження (охарактеризовано світ дитинства як соціокультурний феномен в зарубіжному науковому дискурсі кінця XIX початку XX ст.; досліджено еволюцію етнопедагогічних ідей вивчення світу дитини і дитинства в етнопедагогічній теорії та практиці (20 – ті – початок 30 – х років XX ст.); здійснено історико-педагогічний аналіз досліджень учених, де з різних позицій розглядаються етнопедагогічні аспекти спадщини Н. Заглади; дано оцінку етнопедагогічного доробку Н. Заглади з проблем дитинства з позиції сучасної науки; окреслено та науково обгрунтовано перспективні напрями творчого використання етнопедагогічних ідей Н. Заглади в умовах розвитку системи національної освіти в Україні. Дістали подальшого розвитку перспективні напрями реалізації етнопедагогічних ідей і творчої спадщини Н. Заглади в контексті модернізації національної системи освіти.</p> <p>Фактичні матеріали, теоретичні узагальнення, оцінки й висновки дисертації можуть бути використані для подальшої наукової розробки при викладанні навчальних курсів педагогічного спрямування, зокрема історії педагогіки, етнопедагогіки, теорії та історії соціального виховання, порівняльної педагогіки.</p>	<p>університет (МОН України, м. Херсон);</p> <p>2.Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (МОН України, м. Полтава).</p>	<p>від 28 березня 2016 р.</p> <p>2.№ 1283/01 – 55/33 від 25 березня 2016 р.</p>	<p>подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>
<p>26</p> <p>Розвиток професійно-технічної освіти у коледжах Сполучених Штатів Америки (к. XIX – поч. XXI ст.)</p> <p>Ветров Олег Миколайович</p>	<p>Здійснено цілісне історично-педагогічне дослідження розвитку професійно-технічної освіти в коледжах США кінця XX – початку XXI століття; визначено шість етапів розвитку системи професійно-технічної освіти в Сполучених Штатах Америки; досліджено вплив ринкових управлінських і організаційно-економічних механізмів на процеси модернізації професійної освіти США, виявлено, що на початку 1990-х змістилися акценти в реформі системи професійно-технічної освіти; виявлено тенденції сервісно- та інформаційно-орієнтованої економіки США та шляхи їх розвитку у сфері професійно-технічної освіти (перехід працівників з виробництва у сферу послуг, швидкий розвиток</p>	<p>1.Професійно-технічне училище № 36 смт Новгородка;</p> <p>2.Бобринецький технікум ім. В. Портка Білоцерківського національного аграрного університету;</p> <p>3.Кіровоградський комерційний технікум.</p>	<p>1. №575 від 21.09.2016 р.</p> <p>2. №20 від 19.09.2019 р.</p> <p>3. № 308 від 27.09.2016 р.)</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>

		<p>сектору інфраструктури); вивчено й схарактеризовано особливості сучасної системи професійної освіти в коледжах США, виділено чотири основні сфери її існування: старші класи середніх шкіл, дворічні (комунальні) коледжі, практичне навчання на робочому місці, наставництво; виявлено спільні та відмінні риси розвитку професійно-технічної освіти США та України. Обґрунтування можливості творчого використання американського досвіду в Україні. Запропоновані матеріали про розвиток професійно-технічної освіти в коледжах США можуть бути використані в діяльності органів державної влади з метою реформування професійно-технічної освіти України; в управлінні розвитком систем підготовки сучасного виробничого персоналу</p>			
27	<p>Формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі вивчення ужитково-декоративного мистецтва</p> <p>Гарбузенко Лариса Володимирівна</p>	<p>У дослідженні здійснено теоретичне узагальнення й нове розв'язання наукової проблеми формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі вивчення декоративно-ужиткового мистецтва, що виявляється в теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці технології формування художньо-естетичної компетентності, яка забезпечує вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців. Обґрунтовано сутність художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва, визначено критерії, показники та рівні сформованості художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Уточнено педагогічний потенціал декоративно-ужиткового мистецтва під час формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва.</p> <p>Подальшого розвитку набули методи професійного навчання майбутніх учителів образотворчого мистецтва (метод проектів, метод портфоліо навчальних та творчих досягнень, навчальні завдання, фасилітація), використання яких сприяє підвищенню ефективності формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі вивчення декоративно-ужиткового</p>	<p>1.Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (МОН України, м. Одеса); 2.Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (МОН України, м. Харків).</p>	<p>1.№ 131/17 від 01.02.2016 2. № 01/10–87 від 01.02.2016</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>

		мистецтва на різних етапах технології її формування.			
28	Створення нової моделі університету в Німеччині у XIX ст. Прибора Роман Іванович	Проаналізовано суспільно-політичні, економічні, ідеологічні передумови її виникнення, охарактеризовано різні концепції і проекти нового університету, що стали ідейним підґрунтям німецької моделі університету XIX ст., виявлено і проаналізовано нові організаційні засади університетського життя (підпорядкування державній владі, запровадження ієрархії викладацьких посад (ординарні, почесні, екстраординарні професори, приват-доценти, лектори, вчителі мистецтв), зміна функцій філософського факультету – з підготовчої до дослідницької, організація навчання за навчальними планами, запровадження семінарської форми навчання) та їх реалізацію в Берлінському університеті й запровадження в інших німецьких університетах (насамперед Бонна і Бреслау), а також в університетській освіті інших країн; подальшого розвитку й конкретизації набули основні принципи діяльності нового університету (єдності дослідження і викладання, академічної свободи, верховенство факультету філософії), форми організації навчання в Берлінському університеті, вплив німецької моделі на вищу освіту Російської імперії та США в XIX ст., діяльність студентських організацій; уточнено інформацію про внутрішню структуру вищих закладів освіти, посадові обов'язки професорів та приват-доцентів, права й обов'язки студентів. Матеріали про нову модель університету в Німеччині XIX ст., основні принципи та організаційні засади університетського життя можуть бути використані під час розробки відповідних розділів з історії педагогіки, історії вищої школи, порівняльної педагогіки, при укладанні навчальних посібників, підручників, хрестоматій з історії освіти, а також в розробці стратегії вищої освіти в сучасних умовах.	1. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (МОН України, м. Умань, Черкаська обл); 2. Одеський національний університет імені І. І. Мечнікова (МОН України, м. Одеса).	1. № 400/01 від 08.02.2016 р. 2. № 06.05-01-023 від 12.02.2016 р.).	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень
29	Формування готовності педагогів-організаторів до	Уточнено сутність понять: «здоров'язбережувальна діяльність педагога-організатора», «підготовка педагогів-організаторів до	1. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»	1. №21 10-60 від 18.01.2016 р.	Налагоджено співпрацю для подальшої роботи,

<p>здоров'язбережувальної діяльності з учителями в системі післядипломної педагогічної освіти</p> <p>Міцай Юлія Віталіївна</p>	<p>здоров'язбережувальної діяльності з учнями в умовах післядипломної педагогічної освіти»; визначено зміст феномена «готовність педагогів-організаторів до здоров'язбережувальної діяльності з учнями»; виокремлено, теоретично обґрунтовано й експериментально апробовано педагогічні умови, які забезпечують успішність формування досліджуваної готовності у системі післядипломної освіти (забезпечення мотивації педагогів-організаторів до здоров'язбережувальної діяльності з учнями; збагачення змісту курсової підготовки педагогів-організаторів інноваціями в галузі здоров'язбереження учнів; активізація здоров'язбережувальної позиції педагога-організатора у виховному просторі загальноосвітнього закладу; науково-методичний супровід самоосвітньої діяльності педагогів-організаторів у міжкурсовий період); запропоновано критерії, показники та охарактеризовано рівні сформованості готовності педагогів-організаторів до здоров'язбережувальної діяльності з учнями; вдосконалено систему науково-методичного забезпечення підготовки педагогів-організаторів до здоров'язбережувальної діяльності з учнями в умовах післядипломної освіти; набуло подальшого розвитку наукове розуміння феномену здоров'язбережувальної діяльності педагогів-організаторів. Результати дослідження можуть бути використані у системі післядипломної педагогічної освіти з метою вдосконалення теорії та практики післядипломної педагогічної освіти, зокрема, підготовки педагогів-організаторів до здоров'язбережувальної діяльності з учнями.</p>	<p>Міністерства освіти і науки України</p>		<p>проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних наукових досліджень</p>
<p>30</p> <p>Педагогічна діяльність М. О. Корфа в контексті розвитку земств Півдня України (друга половина XIX століття)</p> <p>Лещенко Ельза Володимирівна</p>	<p>Здійснено комплексний огляд педагогічних та історичних джерел, які не знайшли відповідного висвітлення в історіографії проблеми педагогічної діяльності М. Корфа в контексті становлення та розвитку земств в Україні II половини XIX століття. Вивчено маловідомі факти із життя та діяльності М. Корфа: участь у роботі земських органів, започаткування недільних</p>	<p>Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (МОН України, м. Черкаси)</p>	<p>№ 428/3-а від 9 жовтня 2014 р</p>	<p>Налагоджено співпрацю для подальшої роботи, проведення спільних наукових конференцій, наукових стажувань, проведення спільних</p>

	<p>повторювальних шкіл і мережі бібліотек, створення дієздатного педагогічного контролю, організація та проведення учительських з'їздів. Досліджено архівні документи й матеріали, пов'язані з життям і творчістю М. Корфа та розвитком вітчизняної школи досліджуваного періоду, зокрема буде здійснено аналіз звітів М. Корфа як члена Олександрівського повітової училищної ради. Поглиблюються, розширюються і конкретизуються результати наукового дослідження в галузі учнівського самоврядування. Тим самим робота вносить певний вклад у комплексне вивчення проблеми історії вітчизняного та зарубіжного самоврядування наприкінці XIX – першій третині XX ст.</p> <p>Матеріали, висновки і теоретичні узагальнення дослідження можуть бути використані при створенні узагальнювальних праць, навчальних посібників з історії вітчизняної школи, при підготовці спецкурсів з історії педагогіки та історії України, при проведенні лекційно-семінарських занять.</p>			наукових досліджень
--	---	--	--	---------------------

IV. Список наукових праць, опублікованих упродовж 5-річного періоду в зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, в якому опубліковано роботу	Том, номер (випуск), перша й остання сторінки роботи, веб-адреса електронної версії
Scopus, Web of Science				
1	Гриценко В. Г., Сокурєнко О.А., Рябовол Л.Т.	Методична система коучинг-навчання юридичних дисциплін у вищій школі	Science and Education /Наука і освіта.	2018. №2. С.16-26. https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/uk/articles/2018-2-doc/2018-2-st3
2	Манжула А.А.	Supervision and control over the activities of research institutions in Ukraine: the concept and essence	Visegrad journal on human rights	2015. №1. P. 50-59. http://vjhr.sk/archiv/e/2015_1/8.pdf
3	Manzhula A.A.	Definition, importance and causes of interaction research institutions in Ukraine	Evropský politický aprávní diskurz	2015. Svazek 5. 2. vydání. S. 119-124. https://eppd13.cz/?s=Manzhula&searchsubmit.x=5&searchsubmit.

				y=9&lang=uk
4	Драгоненко А.О. Товмазова Є.М.	Сравнительно-правовой Анализ ненадлежащего выполнения обязанностей по охране жизни и здоровья детей	Legeasiviata 5/2 (281) – С. 26-30.	Legeasiviata 5/2 (281). С. 26-30.
5	Драгоненко А.О.	Охорона дитини від злочинних посягань як міжнародно- правова проблема	„JURNALUL JURIDIC NAIONAL:TEORI E I PRACTICĂ” S.R.L.Publicaie tiinifico-practică dedrept	2-1 (30). С.120-125. http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2018/2/part_1/27.pdf
6	Драгоненко А.О.	Становление и развитие Судебного прецедента в уголовном праве зарубежных стран	Legeasiviata	№ 11/2. С.44-49. http://www.legeasiviata.in.ua/archive/2018/11-2/12.pdf
7	Кондратенко В.М.	Проблеми сучасних концептуальних підходів до адміністративно-правового забезпечення права на освіту осіб з інвалідністю.	Visegrad Journal on Human Rights.	№ 1. Т. 2. С. 73–78.
8	Кондратенко В.М.	Административно-правовые средства обеспечения непрерывного обучения лиц с инвалидностью.	Legea si viata.	№ 4/2. С. 81–85.
9	Кондратенко В.М.	Адміністративно-правові засоби забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю у сфері соціальної інфраструктури: інституційно- функціональний вимір.	Eurasian academic research journal.	№ 4. С. 70–76. 2018.
10	Кондратенко В.М.	Адміністративно-правові засоби забезпечення права на працю осіб з інвалідністю: система та шляхи розвитку	Jurnalul juridic national: teorie si practica.	№ 2. Ч. 2. С. 59– 63. 2018.
11	Кондратенко В.М.	Теоретико-правовые аспекты административно- правовых средств обеспечения здравоохранения лиц с инвалидностью.	Legea si viata.	2018. № 6/2. С. 50– 54.
12	Volik Vyacheslav V., Diachenko S, Sokorynskyi Iur., Yemelyanov V, Ryabovol L.	Patent Trolling as Problem of Intellectual Property Rights.	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues	Volume 22, Special Issue 2, 2019. URL: https://www.abacademies.org/journals/journal-of-legal-ethical-and-regulatory-issues-inpress.html
13	Andrii Manzhula, Vitalii Kondratenko and Yevhen Sobol	The Current Factors of Ensuring the Activities of Public Administration Regarding the Organization of the System of Social Adaptation of Children with Disabilities.	International Journal of Advanced Biotechnology and Research (IJABR) ISSN 0976-2612, Online ISSN 2278–599X	Special Issue-1, 2019, pp498-508 http://www.bipublication.com
14	Yevhen Yuriiovich Sobol,	Implementation of Family Medicine in Central and Eastern Europe:	International Journal of Advanced Biotechnology	Special Issue-1, 2019, pp544-558

	Roman Viktorovych Myroniuk, Yurii Vitaliiiovych Harust and Valeriia Valeriivna Myrhorod-Karpova	Experience and Lessons for Ukraine	and Research (IJABR) ISSN 0976-2612, Online ISSN 2278-599X	http://www.bipublication.com
15	Стратан-Артишкова Т. Б.	Future specialists' creative capacity as a personal and professional quality	Наука і освіта/ Science and Education	№ 10, С. 177–187, 2017 https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2017/10_2017/25.pdf
16	Стратан-Артишкова Т. Б.	Future Teachers' Psychological Readiness for Inclusive Teaching: Coping-Strategies	Наука і освіта/ Science and Education	№ 12, С. 66–69. 2017 https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2017/12_2017/9.pdf
17	Стратан-Артишкова Т. Б.	Creative and Performing training of teachers musical art in measurement humanistic paradigm	Australian Journal of Scientific Rezearch No. 2. (6), July-Dezember, 2014. VOLUME III AdelaideUniversity Press.	No. 2. (6) P. 466 – 469.
18	Хомутенко М.В., Садовий М.І., Трифонова О.М.	Комп'ютерне моделювання процесів в атомному ядрі	Інформаційні технології і засоби навчання	Том 45, №1. – С. 78-92. –Режим доступу: http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1191#.VPM03Cz4TGh ; ISSN Online: 2076-8184.
19	Черніцкі Ф., Галай А. О., Гречанюк С. К., Шатрава С.О., Соболев Є. Ю.	Педагогічні засади якісного проведення юридичними клініками занять street law: український та польський досвід.	Наука і освіта. Science and Education	№6. С.23-30. 2017 http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=A SP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=NiO_2017_6_6
20	Iegor Dymko, Arsen Muradian, Yevgeny Leheza, Andrii Manzhula, Oleksandr Rudkovskiyi	<u>Integrated approach to the development of the effectiveness function of quality control of metal products</u>	Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.	<u>Vol 6, No 3 (90) (2017). P. 26-34.</u> http://journals.uran.ua/eejet/article/view/119500
21	Рябовол Л.Т., Чернік С.Д., Шатрава С.О.	Формування предметних умінь і навичок з правознавства в учнів 9 класів	Наука і освіта. Science and Education	№8, С. 23-33. 2017 URL:scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2017/8_2017/3.pdf

22	Andrii Halai, Serhii Hrechaniuk, Yevhen Sobol	Street law від юридичних клінік як ефективна програма неформальної правничої освіти для підлітків	Наука і освіта. Science and Education	Issue 4. С.20-28. 2017
23	Andrii Manzhula, Dmytro Pryputen, Liliia Mezhevskva	State competition policy: concept, legal regulation and mechanisms of its implementation	Baltic Journal of Economic Studies	Vol 4№ 1, 2018. P.271-275 http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/360/pdf_1
24	Andrii Manzhula, Vitalii Kondratenko, Yevhen Sobol	The Current Factors of Ensuring the Activities of Public Administration Regarding the Organization of the System of Social Adaptation of Children with Disabilities	International Journal of Advanced Biotechnology and Research (IJABR)	Special Issue-1, 2019, pp498-508 https://bipublication.com/files/ijabr2019sp168_Andrii.pdf
25	Кондратенко В.М.	The current factors of ensuring the activities of public administration regarding the organization of the system of social adaptation of children with disabilities. International	Journal of Advanced Biotechnology and Research.	Special Issue-1. P. 498–508. 2019
26	Haleta Ya. V.	Issues of training mathematics teachers presented in psychopedagogical research works	Наука і освіта	№12. С. 33–37. 2016 (https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/uk/)
27	Haleta Y.	Development of professional maturity of future foreign language teachers by means of informational technologies	Наука і освіта	№4. С. 137–143. 2018 (https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/uk/)
28	Савченко Н.С. Дубінка М. М.	Modeling the methodological system of studying as a way of technological competence formation	International Journal of Civil Engineering & Technology (IJCIET)	ISSN Online: 0976 6316. Vol. 9 (Number 11), Year 2018
29	Савченко Н. С.	Formation of tolerance of future teachers in the process of professional preparation	Revista Espacios	Vol. 39 (Number 43), Year 2018. Page 3.
30	Савченко Н. С.	Peculiarities of Implementing Inclusive Education in Ukraine	Наука і освіта	Випуск 12'2017/CL XV.2017. С. 85-91.
31	Tetiana Dovha, Natalka Kotelianets, Tetiana Plachynda, Yuliia Kotelianets	Integration of Reflection and Self-Regulation as Factors of Personality's Self-Actualization	Orcion, ano 35, Especial	NO 20 (2019): 617-631.
32	Єжова О.В. (Yezhova O.)	Prognosing development of textile nanotechnologies	Vlákna a Textil	24 (4), pp. 66-69. ISSN 1335-0617. 2017 http://vat.ft.tul.cz/2017/4/VaT_2017_4_11.pdf
33	Єжова О.В. (Pashkevich K.,	Designing of the complex forms of women's clothing, considering the	Man-Made Textiles in India	Vol. 46, Issue 11, p. 372-380. 2018

	Yezhova O., Kolosluchenko M., Ostapenko N., Kolosluchenko E.)	former properties of the materials		ISSN 03777537 https://www.tib.eu/en/search/id/BLSE%3ARN618126442/Designing-of-the-complex-forms-of-women-s-clothing/
34	Єжова О.В., Абрамова О.В. (Yezhova O., Pashkevich K., Kolosluchenko M., Abramova O., Nazarchuk L.)	Provision of the quality of decoration of semi-finished fashionable clothes, made of suiting fabrics with cotton content (denim type)	Vlakna a Textil	Vol. 25, 4, p. 94-102. 2018 ISSN 1335-0617 http://vat.ft.tul.cz/2018/4/VaT_2018_4_17.pdf
35	Єжова О.В. (Pashkevich K., Kolosluchenko M., Yezhova O., Kolosluchenko O., Ostapenko N.)	Study of Properties of Overcoating Fabrics during Design of Women's Clothes in Different Forms //,	Tekstilec	61(4), p. 224-234 . 2018 DOI:10.14502/Tekstilec2018.61.224-234 ISSN 0351-3386 e-ISSN 2350-3696 http://www.tekstilec.si/?page_id=1970&lang=en
36	Єжова О.В., Манойленко Н.В. (Yezhova O.V., Pashkevich K.L., Manoilenko N.V.)	Comparative analysis of foreign models of fashion education	Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala	Vol. 10, Issue 2, p. 88-101. 2018 doi: https://doi.org/10.18662/rrem/48 , http://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/642/pdf ISSN 2066-7329, e-ISSN 2067-9270
37	Єжова О.В. (Liu Jiangxin, Krotova T., Yezhova O., Pashkevich K.)	Traditional elements of Chinese culture in logo design	International Circular of Graphic Education and Research	Is. 11, p. 66-75. 2018 ISSN 1868-0712 , e-ISSN 1868-0879 https://www.internationalcircle.net/international_circle/circular/issues/18_02/ICJ_11_2018_07
38	Єжова О.В. (Ezhova O.V.)	Competency-Based Approach to Education Programme Development: the Case of Technology and Engineering Teacher Qualification (Technology of Light Industry)	Engineering Education	№19. С. 52-62. 2016 ISSN 1810-2883 http://aer.ru/filesen/io/m19/art_9.pdf
39	Єжова О.В. (Yezhova O.)	Simulation in professional education	Engineering Education	№2(22). p. 114-118. 2017 ISSN 1810-2883 http://aer.ru/filesen/io/m22/art_17.pdf
40	Галета Я. В., Габелко О.М., Домброван Т.І.	Development of professional maturity of future foreign language teachers by means of informational technologies	Наука і освіта	Одеса, 2018; ISSN 2414-4665 (Online); ISSN 2311-8466 (Print). – Вип. No4.

				– C. 148–154.
41	Svitlana I. Shandruk, Lina L. Smirnova, Natalia Yu. Cherednichenko, Liudmyla O. Lysenko, Tetyana A. Kapitan, Yaroslav A. Chernionkov, Ihor V. Spinul.	Future human development from the standpoint of dominant philosophical concepts of the United States pedagogical education	ASTRA Salvensis	1, 2019. – P. 323 – 333. https://astrasalvensis.eu/blog/mdocs-posts/24-svitlana-i-shandruk-lina-l-smirnova-natalia-yu-cherednichenko-liudmyla-o-lysenko-tetyana-a-kapitan-future-human-development-from-the-standpoint-of-dominant-philosophical-concepts/ ISSN-E: 2393-4727 ~ ISSN-L: 2344-1887
42	Svitlana I. Shandruk, Valentyna P. Bulakh, Í Elvir M. Akhmetshin, Í Olesya V. Nogovitsina, í Valery D. Panachev, Larisa R. Legotkina, and Nikolay L. Ponomarev	Professional Training of Teachers in the United States as an Example for Improving the Professionalism and Competence of Pedagogues in Ukraine	<i>Space and Culture</i>	2019, 7:2. P. 101-111. https://doi.org/10.20896/saci.v7i2.454
43	Foka M.	Training of an Implied Reader as a Goal for Literary Education at Tertiary Level	Advanced Education	2017. Issue 8. P. 21–27.
44	Chystiakova L.A.	The project method at design and technology lessons in terms of reforming the new Ukrainian school	Science and Education	№5/CL VIII — 2017. — C.62-68
45	Мельник А.О., Черний В.Н.	Формування мотивації до навчальної діяльності майбутніх учителів фізичної культури	Наука і освіта	№8/CLXI. — 2017. — C.150-156.
46	Alla Kramarenko, Olena Horbenko, Ivan Syladii	Pedagogy Students` Professional Competence Formation	Science and Education	№10 — 2017. — C.188-193
47	Tetiana V., Babenko	Pedagogical model of future history teachers` information culture formation	Espacios	Vol. 39, No. 5, 2018
48	Маркова О.В. Горпініч Т.І. Височан Л.М.	Розвиток творчих здібностей студентів у процесі навчальної діяльності	Наука і освіта	№12/CLXV. — 2017. — C.71-78.
49	Плющ В.М. Степанюк К.І. Білан В.А.	Психолого-педагогічна діагностика здатності до професійного самовдосконалення майбутніх учителів	Science and Education	№10 — 2017. — C.176-182
50	Oleksii Stasenکو	Motivating students for motor	Science and Education	№4 — 2017. —

	Liudmyla Chernichenko Anna Cherednyk	activity in the framework of physucal education		C.172-178
51	Savchenko N., Kotelianets Y.; Dubinka M.; Nikitina O.	Modeling the methodological system of studying as a way of technological competence formation	International Journal of Civil Engineering & Technology (IJCIET)	Vol. 9 (Number11), Year 2018. Page1996-2006
52	Мельничук С.К.	Психологічні особливості становлення видів впевненості в собі у юнацькому віці	Наука і освіта	№9/CLXII. — 2017. — С.42-47.
53	Рацул О.А., Завітренко Д.Г., Кучай О.В	Особливості вербальних уявлень про навколишній світ у дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку	Наука і освіта	№10/CLXIII. — 2017. — С.154-161.
54	V. Panchenko, A.Zamula, S. Kavun, I. Mikheev.	Intelligent management of the enterprise personnel security system	Programs of 9 th International Conference on Dependable Systems, Services and Technologies	2018, pp.469-474.
55	Бондаренко С.В.	Адаптивні особливості проявів статичної витривалості основних м'язових груп дітей 6-ти років у початковий період шкільного навчання	Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту	№ 4, 2017. - С. 157 - 163.
Статті у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор				
1	Cherkasov, V., Oleksiiuk, O., Bondarenko, L., Kosinska, N. & Maievska, A	Innovative Model of Communicative Practices	Journal of History Culture and Art Research, 8 (2), 244–252.	№8 (2) http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v8i2.2109
2	Radul V. V.	Social responsibility of a person	Pedagogy and psichology	IV (47) Issue:101. Budapest, 2016. S.38-41. www.seanewdim.com
3	Філоненко О. В.	Проблема розвитку жіночої освіти на Єлисаветградщині (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.)	Pedagogy and Psychology	V(50) Issue 111. Budapest, 2017. S. 19–24 www.seanewdim.com
4	Haleta Y. V.	Modern approaches to the study of the problem of the formation of social maturity of the individual	Innovative solutions in modern science	№ 4(23). С. 37–51.2018 https://naukajournal.org/index.php/ISMSD
5	Галета Я. В.	Соціалізація особистості в умовах оновлення інформаційної культури суспільства	Colloquium-journal	№8 (19). С. 5–9. 2018 www.colloquium-journal.org/
6	Галета Я. В.	Содержание и критерии социальной зрелости личности	East European Science Journal	№ 7(35). Part 4. С. 4–10. 2018 https://eesa-journal.com/
7	Галета Я. В.	Проблема розвитку особистості в умовах оновлення інформаційної культури суспільства	Science Rise. Pedagogical Education	№ 7. С. 16–21. 2016 https://sr.org.ua/uk
8	Садовий М.І., Слюсаренко В.В., Трифонов О.М.,	Формування експериментально-орієнтованого навчального середовища вивчення фізики	Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology	Budapest (Венгрія), 2014. – II(16), Issue: 33. –

	Хомутенко М.В.			Р. 79-84. – Режим доступу: http://seanewdim.com/uploads/3/2/1/3/3213611/ped_psy_i16_issue_33.pdf
9	Садовый Н.И., Трифонова Е.М.	Классно-урочная система обучения и альтернативное образование	Komunikacja w edukacji	Siedlce: S T N, 2015. – Т. 3. Jezyr w komunikacja. – С. 295-303. (Польша)
10	М.І. Садовий, Є.В. Руденко, І.В. Вергун, Є.А. Проценко	Методика висвітлення науково-педагогічної спадщини І.Є. Тамма із застосуванням білінгвального підходу в освітньому процесі з квантової фізики	Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology	Budapest, Feb. 2019. – VII (77), Issue: 188. – С. 52-55.
11	Babenko T. V.	Pedagogical model of future history teachers' information culture formation	Espacios	(ISSN: 0798-1015), Vol. 39, No. 5, 2018 (http://revistaespacios.com/a18v39n05/18390518.html)
12	Довга Т.Я.	Профессионально-педагогический имидж: многоступенчатость научного толкования	Психолого-педагогически проблеми на развитието на личността на професионалиста в условията на университетското образование: сборник с научни статии	Първа книга / Том Първи / Габрово: Изд-во «ЕКС-ПРЕС», 2014. – С. 85-90.
13	Довга Т.Я.	Имидж учителя как средство здоровьесберегающей педагогической деятельности	Теоретические основы здоровьесберегающей деятельности учителя: Коллективная монография [под ред. д.п.н., проф. Л. Кондрашовой и д. п. н., проф. А. Клим-Климашевской].	Седльце - Черкассы: УПХ – ЧНУ им. Б. Хмельницкого, 2014. – С.181-209.
14	Довга Т.Я.	Воспитывающий эффект личностно-профессионального имиджа учителя начальной школы	Edukacja ku przyszłości wyzwania i zaniechania w edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych.	Tom 5.– Siedlce: АККА, 2015. – С.43-51.
15	Довга Т.Я.	Коммуникативная привлекательность учителя как имиджевое средство профессионально-педагогической коммуникации	Komunikacja w edukacji	Tom 1. Kompetencje komunikacyjne nauczyciela. – Siedlce: STN, 2015. – С.37-48.
16	Довга Т.Я.	Личностно-профессиональный имидж учителя в системе успешного взаимодействия с учащимися	Педагогика успешности: практико-ориентированный аспект: Коллективная монография [под ред. д. п. н., проф. Л. Кондрашовой и д. п. н., проф. А. Клим-Климашевской].	Черкассы-Седльце: ЧНУ им. Б. Хмельницкого – УПХ, 2015. – С.285-331.

17	Довга Т.Я.	Личностно-профессиональный имидж учителя как средство здоровьесберегающей педагогической деятельности	Съвременни предизвикателства пред педагогическата наука	София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2015. – С.147-154.
18	Довга Т.Я.	Имиджевый инструментарий будущего учителя начальной школы как средство модернизации образования	Теория и практика психолого-педагогическата подготовка на специалиста в университете: сборник с научни доклади	Първа книга / Том Втори. – Габрово: Изд-во «ЕКС-ПРЕС», 2015. – С. 139-145.
19	Довга Т.Я.	Формирование имиджевого поведения будущего учителя начальной школы в процессе профессиональной подготовки	Journal L'Association 1901 "SEPIKE". Ausgabe 11.	Frankfurt, Deutschland; Poitiers, France; Los Angeles, USA, 2015.– С.15-18.
20	Довга Т.Я.	Имиджевое сопровождение учебно-профессиональной деятельности будущего учителя: предвосхищение профессиональной успешности/	Проблемы философии счастья и педагогики успешности в исследованиях ученых славянских стран: Коллективная монография [под науч. ред. Л. В. Кондрашовой и А. Клим-Климашевской].	Черкассы-Седльце: АККА, 2016. – С.220-248.
21	Довга Т.Я.	Имиджевый потенциал как ресурс учебно-профессиональной успешности будущего учителя начальной школы	Nowe horyzonty w edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych monografia wieloautorska [Redakcja naukowa Elżbiety Jaszczyszyn, Jolanty Szady-Borzyszkowskiej i Marianny Styczynskiej].	Vidanie 1. – Siedlce: АККА, 2016. – S.75-81.
22	Довга Т.Я.	Имиджевый ресурс будущего учителя как источник самоэффективности и успешности в профессиональной сфере	Теория и практика на психолого-педагогическата подготовка на специалиста в университета: Сборник с научни доклади.	Втора книга . – Габрово: Изд-во «ЕКС-ПРЕС», 2016. – С. 144-149.
23	Довга Т.Я.	Потенциальные возможности имиджа учителя в развитии профессиональной успешности	Предизвикателства пред съвременното възпитание: Сборник с материалите от кръглата маса в чест на 80-годишнината на член-кореспондент професор Любен Димитров, доктор на педагогическите науки / Съст. Владислав Господинов.	София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2016.– С.430-439.
24	Довга Т.Я.	Имиджевые ориентиры профессиональной подготовки: эффективный учитель начальной школы	Edukacja bez granic dzieci, młodzieży i dorosłych: Monografia wieloautorska [Redakcja naukowa prof. nzw. dr hab. Anna Klim-	Siedlce: АККА, 2017. – S.131-139.

			Klimaszewska, mgr Agata Fijałkowska-Mroczek].	
25	Довга Т.Я.	Диагностика когнитивного компонента личностно-2профессионального имиджа будущего учителя начальной школы	Orientacje i przedsięwzięcia w kształceniu w szkole wyższej: monografia wieloautorska pod redakcją naukową Elżbiety Jaszczyszyn, Jolanty Szady-Borzyszkowskiej i Marianny Styczyńskiej.	Siedlce: AKKA, 2017. – S.39-47.
26	Довга Т.Я.	Диагностика представлений будущих учителей о личностно-профессиональном имидже: ценностно-мотивационный компонент	Взаимодействие на преподавателя и студента в условия на университетского образование: проблеми и перспективи: Сборник с научни доклади.	Първа книга. – Габрово: Изд-во «ЕКС-ПРЕС», 2017. – С.404-410.
27	Довга Т.Я.	Элементы информального образования в системе непрерывного формирования имиджа будущего учителя	Indywidualistyczny i wspolnotowy obraz kształcenia dorosłych w świecie terażniejszosc i perspektywy: Monografia wieloautorska [Redakcja naukowa prof. nzw. dr hab. Leszek Ploch i in.].	Siedlce: STN, 2018. – S.62-69.
28	Довга Т.Я.	Самопроцессы как фактор совершенствования профессионального образа педагога	Становление профессионального облика педагога в системе непрерывного педагогического образования [Под ред. д. п. н., проф. А. Клим-Климашевской и д. п. н., проф. Л. Кондрашовой].	Седльце, УПХ – Черкассы, ЧНУ: Wydawnictwo Naukowe IKR[i]BL, 2019. – С.181-225.
29	Єжова О.В. (Yezhova O.)	Terms of forecasting in pedagogical research	European Applied Sciences. – Stuttgart, Germany.	№3. 2014.– P. 54-56 ISSN 2195-2183 https://drive.google.com/file/d/0B71czYtyaFnWUmdxVmgwb0JaeGs/view
30	Єжова О.В., Гринь Д.В. (Yezhova O., Gryn D.)	Objectives of preparation of future specialists in technological education from the standpoint of a competence-based approach	Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. -Canada.	Vol. 28. – Nr. 4. – 2018. p. 164-168. DOI: https://doi.org/10.33531/farplss.2018.4.29 ISSN 2313-7525 https://farplss.org/index.php/journal/article/view/524
31	Габелко О.М.	Intercultural Communication «Сталий розвиток 2030: економічна, соціальна, екологічна та	Матеріали доповідей міжнародної міждисциплінарної конференції (Грузія,	Тбілісі – Львів, 2017. – с. 21-24

		політична складові»	Тбілісі, 2017)	
32	Козій О.Б.	Moral and ethical aspects of M. Shelley's «Frankenstein»: comparative view through the ages	Journal of Interdisciplinary Philology	Словаччина, 2017
33	Козій О.Б.	The ways of theoretic English grammar studying	Current higher education environment: Views and Perspectives	Non-conference proceedings ISBN: 978-601-80709-9-0
34	Smirnova L.	Benefits of integrating technology into ESL learning	Multilingual Education: Theories And Practices International Forum Proceedings	Arkalyk, 2017. – P. 41 – 44.
35	Smirnova L.	Modernization of Professional Training of Foreign Language Teachers According to European Standards	The book of research and academic papers Current Higher Education Environment: Views and Perspectives.	Arkalyk – Trnava, 2017. – С. – 146–154.
36	Smirnova L.	Current trends in teaching English for specific purposes at HEI in Ukraine	Materials of the VII International Scientific Conference [Quality Assurance of Language Programmes at European Higher Education Institutions]	Trnava (Slovakia), 14 -15 June 2018. P. 124 – 130. ISBN 978-80-8105-932-233 EAN 978808105932233
37	Shandruk S.	Foreign language teachers training in ukraine: tendencies and challenges of education reform	The book of research and academic papers Current Higher Education Environment: Views and Perspectives.	First edition published by ArkSPI: 2017. – p. 128-136. ISBN: 978-601-80709-9-0
38	Shandruk S.	Cognitive aspects of second-language aquisition:us experience	International Forum “Multilingual Education: Theories and Practice”	Arkalyk State Pedagogical Institute named after I. Altynsarin (Kazakhstan), 2017
39	Medynskiyi S.V., Shandruk S.I.	The State and Prospects of Ukrainian Higher Education Development of the Sphere of Professional Training of Specialists in Field of Physical Culture and Sports	6th International Conference on Science Culture and Sport “Using sports, culture, and social studies as means to rediscover lost values”	Haziran, 2018, Ankara. – P.218-219
40	Shandruk S.	Collaborative Learning versus Individual Accountability in ESP Classroom: Postgraduate Program. VII International Scientific Conference quality assurance of language	Programmes at european higher education institutions	June, 14-15, Trnava. – P.150-156.
41	S.Shandruk, Z.Shatrova.	Higher Education Reform in Ukraine during the Transition Period: On the Path to Renewal	Journal of Education and Practice	ISSN 2222-1735 (Paper) ISSN 2222-288X (Online). – Vol. 6, No 6, 2015. – P.135-143.
42	Фока М. В.	Підтекст літературно-художнього твору та методи його аналізу	Development and modernization of philological sciences: experience of Poland and prospects of Ukraine:	Maria Curie-Sklodowska University. Lublin: Izdevnieciba «Baltija

			collective monograph	Publishing», 2017. P. 396–414.
43	Фока М.В.	Subtext of a fictional work as a literary problem	Relevant issues of development and modernization of the modern science: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine	Riga, Latvia: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2018. P. 381–406.
44	Фока М.В.	Підтекст в одивненому художньому світі химерних творів В. Шевчука	Development of philological sciences in countries of the European Union taking into account the challenges of XXI century.	Lublin: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2018. P. 454–475.
45	Фока М.	Підтекст у театрі та в кіно: спільна парадигма	Spheres of Culture: Journal of Philology, History, Social and Media Communication, Political Science, and Cultural Studies: Branch of Ukrainian Studies of Maria Curie-Sklodovska University	Lublin: Ingvarr, 2015. Vol. X. P. 129–136.
46	Фока М. В.	До проблеми виявлення імпліцитних смислів хайку Мацуо Басьо	European Journal of Humanities and Social Sciences, «East West». Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH.	Vienna. 2017. No 1. P. 50–52
47	Foka M.	The Peculiarities of E. Hemingway’s Subtext Poetics (on the Basis of the Analysis of the Short Story «Hills like White Elephants»)	Modern Science – Moderní věda: journal	Praha. Česká republika, Nemoros. 2017. No 2. P. 156–167.
48	Foka M.	Sanskrit «Rasa-Dhvani» in J. D. Salinger’s Fiction (Based on the Analysis of the Short Story «Pretty Mouth and Green My Eyes»)	Modern Science – Moderní věda: scientific journal	Praha. Česká republika, Nemoros. 2017. No 3. P. 148–159.
49	Фока М. В.	Феномен підтексту: спроба дефініції	Science and Education a New Dimension	Philology. 2017. V (36), Issue: 136. P. 25–28.
50	Фока М. В.	Імпліцитні смисли у творах магічного реалізму Г. Гарсія Маркеса (на основі аналізу оповідання-казки «Стариган із крилами»)	«East West». Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH.	Vienna. 2017. No 1. P. 44–48.
51	Фока М.В.	Виховання імпліцитного читача як основне завдання вузівської літературної освіти	Scientific and pedagogical internship: Philological education in modern university – project-based approach to the work organization according to the guidelines of the European	April 26–28, 2017. – Slovak Republic, Sladkovicovo : Danubius University, 2017. – C. 107–110.

			qualifications framework	
52	Фока М.В.	Методологічні та методичні підходи до вивчення підтекстів художнього твору	International research and practice conference “Contemporary issues in philological sciences: experience of scholars and educationalists of Poland in Ukraine”	Lublin : Lublin Sciences and Technology Park S.A., 2017. – P. 167–169.
53	Фока М.В.	«Підтекстові» жанри в літературі	International Multidisciplinary Conference “Key Issues of Education and Sciences: Development Prospects for Ukraine and Poland»	Stalowa Wola, Poland: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2018. – P. 195–198

V. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність молодих учених ЗВО за науковим напрямом.

У Центральнорукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (ЦДПУ) відповідно до норм законодавства України, зокрема, Закону України «Про вищу освіту» (2014), Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2016) та Закону України «Про освіту» (2017) та згідно Положення про Раду молодих вчених ЦДПУ, яке схвалено і рекомендовано конференцією трудового колективу Центральноукраїнського (Кіровоградського) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (протокол № 1 від «02» лютого 2017 року) функціонує Рада молодих вчених (РМВ).

В середньому кількість молодих вчених в ЦДПУ варіюється від 40 до 50 осіб.

Стипендіатами Кабінету Міністрів України були два викладачі університету:

1. Ткаченко Ірина Анатоліївна — кандидат філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та редагування (з лютого 2014 року);
2. Трифонова Олена Михайлівна — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізики та методики її викладання (з жовтня 2014 року).

Науково-дослідна робота молодих науковців переважно визначається тематикою роботи кафедр, на яких вони працюють згідно штатного розпису. Але при цьому деякі молоді науковці мають власні затвержені в УкрІНТЕІ тематики наукових пошуків:

- Теоретико-методичні основи навчання фізики і технологій у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах (0116U005381, 2016 – до тепер). Виконавець: Трифонова О.М.;
- Хмаро орієнтована віртуалізація навчального експерименту з фізики в профільній школі (0116U005382, 2016 – 2018). Наук. кер.: к.пед.н., доц. Трифонова О.М.
- Дидактичні засади формування ресурсно-орієнтованого середовища (0116U005379, 2016 – 2018). Виконавець: Трифонова О.М.

– Регіональна медіакритика в контексті сучасної культури медіа споживання (0116U005274). Виконавець: Базака Р.В.

Згідно даним сервісу Google Scholar індекс Хірша РМВ становить 9, 10-індекс дорівнює 9, загальна кількість цитувань 582. Рада молодих вчених є співорганізатором щорічних Міжнародних науково-практичних онлайн-інтернет конференцій «Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті» (2017, 2018, 2019). Акбаш К.С. є учасником гендерних студій в рамках програми за проектом ERASMUS+. 11.10.2018 р.

Хомутенко Максим Володимирович захистив кандидатську дисертацію на тему: «Методика навчання атомної фізики старшокласників у хмаро орієнтованому навчальному середовищі» зі спеціальності: 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика) (*Науковий керівник*: Трифонова О.М.). Іменну стипендію Верховної Ради України за конкурсом 2016 року присуджено доктору юридичних наук, професору Соболю Є.Ю.

Трифорова О.М. – Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим вченим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2017 р. (постанова Верховної Ради України від 11.07.2018 № 2503-VIII). Упродовж 2014–2016 рр. (Постанова № 4 президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 01.10.2014) Трифонова О.М. була стипендіатом Кабінету Міністрів України для молодих учених. За вагомих особистий внесок у наукове вивчення проблем Кіровоградської області та з нагоди Дня науки Доннік Марія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та психології отримала диплом лауреата премії молодим науковцям області у 2017 році.

11 травня 2018 року в Кіровоградській обласній державній адміністрації відбулося засідання комісії з присвоєння обласної премії молодим науковцям області та стипендії обласної державної адміністрації та обласної ради молодим аспірантам та докторантам, які навчаються у закладах освіти Кіровоградської області: к.пед.н. Соменко Дмитро Вікторович отримав II премію, а Кіктевій Аллі Володимирівні присвоєно стипендію Кіровоградської обласної державної адміністрації.

Співпраця з громадськими організаціями:

– О.М. Трифонова є членом Всеукраїнської громадської організації «Громадська Рада освітян і науковців України» (ГРОНУ).

– Базака Р.В. в рамках співпраці з ГО Агенція сталого розвитку «Хмарочос» мав доповідь історичного характеру «Як історія може розвивати туризм» в Бобринецькій ОТГ.

– Ткаченко Ірина Анатоліївна очолює Агенцію сталого розвитку «Хмарочос», що є новоствореною громадською організацією. 11 травня, напередодні Дня матері, на факультеті філології та журналістики, Ткаченко І.А. провела круглий стіл на тему «Сила жінки – в

медіа». Ініціатори заходу – [Агенція сталого розвитку «Хмарочос»](#) в рамках проекту «Я-Медіа», який реалізовується Фондацією прав людини за підтримки Фонду імені Роберта Боша.

– 1 березня 2018 року к.геогр.н. Ю.Ю.Сільченко стала активним учасником круглого столу присвяченого проблемі збереження Чорного лісу та виступила з доповіддю «Лісопромисловий комплекс як складова економіки Кіровоградської області».

– Драгоненко Анна Олександрівна – Міжрегіональна академія управління персоналом (м. Київ), здобувач докторантури з 2015 року, спеціальність 12.00.08, тема: Судова практика як джерело кримінального права.

– Кондратенко Віталій Миколайович – Науково-дослідний інститут публічного права (м. Київ), здобувач докторантури з 2015 року, спеціальність 12.00.07, тема: Адміністративно-правові засади забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю.

– Сокурєнко Олена Анатоліївна – ЦДПУ, ДДУВС (м. Дніпро), здобувач докторантури з 2015 року, спеціальність 12.00.07, тема: Адміністративно-правові засади пенсійного забезпечення в Україні.

VI. Наукові підрозділи ЗВО, які працюють за науковим напрямом (лабораторії, центри), їх діяльність, робота із замовниками.

ЛАБОРАТОРІЯ ДИДАКТИКИ ФІЗИКИ, ТЕХНОЛОГІЙ І ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ (ЛабДФТПО) Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (керівник: д.пед.н., проф. М.І. Садовий) функціонує з 2012 року (до березня 2018 р. як Лабораторія дидактики фізики, а після як ЛабДФТПО) відповідно до угоди про співробітництво між Інститутом педагогіки НАПН України та Центральноукраїнським державним педагогічним університетом імені Володимира Винниченка

Основні аспекти діяльності ЛабДФТПО визначаються наступною тематикою наукових досліджень: 1. Теоретико-методичні основи навчання фізики і технологій у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах (0116U005381, наук. кер.: д.пед.н., проф. М.І. Садовий, 2016 – до тепер); 2. Хмаро орієнтована віртуалізація навчального експерименту з фізики в профільній школі (0116U005382, наук. кер.: к.пед.н., доц. О.М. Трифонова, 2016 – 2018); 3. Дидактичні засади формування ресурсно-орієнтованого середовища (0116U005379, наук. кер.: д.пед.н., проф. М.І. Садовий, 2016 – 2018).

Станом на 01.09.2019 р. до складу ЛабДФТПО входять 3 доктори наук, з них 2 професори; 11 кандидатів наук, з них 4 доценти та 2 старших наукових співробітники; 6 аспірантів.

Інформаційним ресурсом ЛабДФТПО є сайт (<http://ldf-kr.at.ua/>), сторінка на офіційному сайті університету (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/storinky-pidrozdiliv-universytetu/laboratoriia->

dydaktyky-fyzyky/novyny-laboratorii) та профіль у Google Scholar (<https://scholar.google.com.ua/citations?user=n0w4s6AAAAAJ&hl=ru>). Згідно даним сервісу Google Scholar індекс Хірша ЛабДФТПО становить 12, 10-індекс дорівнює 20, загальна кількість цитувань 897. ЛабДФТПО представлена у рейтинговому списку наукових колективів, чії бібліометричні профілі зареєстровані у Google Scholar (http://www.nbuviar.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=kollectivy).

За період діяльності членами ЛабДФТПО підготовлено та захищено 1 докторську та 6 кандидатських дисертацій. Крім того члени ЛабДФТПО стали керівниками 3 захищених кандидатських дисертацій.

Наукові та методичні нароби членів ЛабДФТПО представлені монографіями, статтями у фахових виданнях України, виданнях, що входять до наукометричних баз даних, зокрема Scopus та Web of Science. на ряд науково-методичних наробків отримані авторські свідоцтва.

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ “ПЕДАГОГІЧНІ ТА ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ”. В останній час досліджувалися аспекти: 1) кореляційної залежності культури та соціалізації особистості. 2) “Філософсько-педагогічні аспекти сучасних проблем освіти”. Обгрунтовано, що у механізмові функціонування й розвитку соціуму змінюється статус людини. Замість природного індивіда (фізична сила, витривалість), суспільного індивіда (соціальність, виконавчість) приходить Особистість як авторська особистість (людський капітал, людські ресурси). Визначається це тим, що постіндустріальне виробництво виступає процесом зростаючої інноваційності на швидкозмінній інформаційній та науковій основі. Співробітники лабораторії систематично друкуються у вітчизняних та зарубіжних виданнях, беруть участь у різного роду наукових конференціях, здійснюють підготовку кадрів вищої кваліфікації, керують магістерськими роботами.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ «ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ, ПРАВОЗНАВСТВА ТА ІНШИХ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН» створена на базі факультету історії і права Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Лабораторія співпрацює з іншими структурними підрозділами Університету, закладами загальної середньої та вищої освіти, науково-дослідними установами МОН України, громадськими об'єднаннями тощо, діяльність яких стосується проблематики Лабораторії.

У рамках такої співпраці напрямками діяльності Лабораторії є:

1) участь в організації і проведенні науково-практичних конференцій (зокрема, Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми методики навчання історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін» на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, з 2016 р.);

2) участь у круглих столах у рамках співпраці з Кіровоградською обласною державною адміністрацією («Конституція України: права громадян чи інтереси політиків» та «28 років незалежності України: погляд у майбутнє» (серпень 2019 р.) та у рамках співпраці з Кіровоградською обласною радою («Про обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» (щодо децентралізації влади), липень 2019 р. – розробка пропозицій до законопроекту);

3) проведення круглих столів з актуальних проблем суспільствознавчої освіти: «Проблеми та перспективи впровадження компетентнісного підходу у процес навчання історії, правознавства, інших суспільствознавчих дисциплін у середній та вищій школі». В його роботі взяли участь представники КЛА НАУ, КМК ЦНТУ, КЗ КОШПО імені Василя Сухомлинського, вчителі загальноосвітніх шкіл міста й області (6 квітня 2017 р.);

4) організація і проведення науково-методичних семінарів для вчителів суспільствознавства м. Кропивницький та Кіровоградської області:

- «Інтегрований курс «Громадянська освіта»: особливості методики навчання» (у рамках співпраці з Інститутом педагогіки НАПН України, за участі Т. О. Ремех, завідувачки відділу суспільствознавчої освіти, 13 вересня 2018 р.);

- «Роль Міжнародно-правових стандартів у формуванні правової культури учнів на уроках правознавства» (у рамках співпраці з КЗ КОШПО імені Василя Сухомлинського, 25 вересня 2018 р.);

- «Актуальні проблеми правової освіти» (у рамках співпраці з КЗ КОШПО імені Василя Сухомлинського, Головним територіальним управлінням юстиції у Кіровоградській області, Управлінням патрульної поліції в Кіровоградській області, Кропивницьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги та Юридичною клінікою університету, 19 березня 2019 року);

5) розробка і впровадження актуальних методик навчання суспільствознавчих предметів, так, у 2018-2019 н. р. було розроблено методичну систему розвитку практичних умінь і навичок з правознавства в учнів 9 класів і впроваджено її у навчальний процес КЗ «Навчально-виховний комплекс загальноосвітня школа І-ІІ ступенів № 34 – економіко-правовий ліцей «Сучасник» - ДЮЦ» та КЗ «Навчально-виховний комплекс «Спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів № 26 - дошкільний навчальний заклад - ДЮЦ «Зорецвіт»» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області (довідки про впровадження);

6) забезпечення наукового керівництва написанням студентами тез / статей у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій, наукових праць з проблематики досліджень Лабораторії: 2016 – 10 праць; 2017 р. – 14; 2018 – 19; 2019 (за станом на серпень) – 15;

7) вивчення передового педагогічного досвіду і проведення «Майстер-класів від вчителя-професіонала» для студентів факультету історії та права: 2017 р. – майстер-клас «Формування просторових компетенцій в учнів на уроках історії»; 2018 – «Інформаційно-комунікативні та інтерактивні технології на уроках історії та правознавства»;

8) проведення інших навчально-виховних заходів для студентів факультету історії та права: круглих столів, екскурсій, зустрічей з фахівцями педагогічної та правничої професій.

Відповідно до Угоди про співпрацю між НДІ проблем виховання НАПН України і Центральноукраїнським державним педагогічним університетом імені Володимира Винниченка, лабораторією естетичного виховання та мистецької освіти НДІ проблем виховання НАПН України і кафедрою музичного мистецтва і хореографії ЦДПУ ім. В. Винниченка (витяг з протоколу № 4 від 29 вересня 2016 р.) на базі кафедри музичного мистецтва і хореографії створено та затверджено Вченою радою ЦДПУ ім. В. Винниченка **ЛАБОРАТОРІЮ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ** (витяг з протоколу № 4 від 30 листопада 2016 р.). Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор В. Ф. Черкасов. Так, у червні 2019 року було проведено круглий стіл, на який запрошено керівництво та учасники ансамблю українського народного танцю «Тризуб» з м. Калгарі (Канада). Було обговорено концертну програму, з якою колектив презентував український фольклор, українські танці та народні пісні у виконанні хореографічного та хорового колективів у приміщенні Кіровоградського академічного українського музично-драматичного театру ім. М. Л. Кропивницького. Цінним був обмін досвідом постановки та підбору музичного супроводу до народних танців і народних пісень різних видів. У березні 2019 року на базі кафедри музичного мистецтва і хореографії мистецького факультету відбулося чергове засідання лабораторії мистецької освіти. До участі у ньому було запрошено знаного науковця, доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова Науменко Світлану Іванівну, яка розкрила особливості досліджень у галузі професійного становлення майбутніх учителів музичного мистецтва. У квітні 2018 року відбулося засідання лабораторії мистецької освіти у межах V Міжнародної науково-практичної конференції «Мистецька освіта XXI століття: виклики сьогодення». Для обговорення проблеми сучасного стану та перспектив розвитку мистецької освіти і професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва на засідання лабораторії було запрошено доктора мистецтвознавства, професора, завідувача кафедри музичного мистецтва і хореографії Луганського національного університету імені Тараса Шевченка Андрія Яковича Шашевського, який висловив власну точку зору відносно стратегічних напрямків становлення і розвитку концепції художньо-естетичного виховання молоді та професійно-педагогічну підготовку вчителів музичного мистецтва на факультетах

мистецького спрямування вищих педагогічних навчальних закладів. У травні 2018 року відбулося засідання лабораторії мистецької освіти, на якому аспірантка О. С. Фесенко схарактеризувала сучасний стан підготовки студентів педагогічних коледжів до подальшої освітньої діяльності та презентувала результати наукового пошуку свого дисертаційного дослідження. У жовтні 2018 року відбулося засідання, на якому обговорено підручник професора В. Ф. Черкасова (у співавторстві) «Музично-педагогічні системи та концепції ХХ століття».

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ДІАЛОГУ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ (КЕРІВНИК ДОЦЕНТ ГЕЙКО Є.В.) – реорганізована у 2017 р. у лабораторію «Генеza цілісності особистості», діяльність якої спрямована на подальше дослідження проблем психології цілісності особистості:

- проаналізовано та розроблено модель соціально-психологічних передумов становлення цілісності особистості;
- продовжується експериментальне впровадження системи формування цілісності особистості майбутніх практичних психологів;
- підготовлено та рекомендовано до захисту (Протокол засідання кафедри практичної психології №6 від 3 грудня 2018 р.) результати дисертаційного дослідження Кельнер С.С. «Психологічні особливості формування цілісності особистості у юнацькому віці».

Інформація про наукову та науково-дослідну діяльність, що здійснювалася спільно з науковим установами Національної академії наук України та галузевими академіями у 2018 році (проведення спільних конференцій, досліджень, участь у грантах, здійснення дисертаційних досліджень на базі установ НАН тощо).

У 2018 р. продовжується дія довгострокових угод:

- з Інститутом психології імені Г.С.Костюка НАПН України (Лабораторія загальної психології та історії психології ім. В.А.Роменця) – участь у засіданнях, спільні публікації;
- з Державним вищим навчальним закладом «Університет менеджменту освіти» НАПН України – впроваджуються результати наукової теми «Особистісно-орієнтовані засади психологічної підготовки майбутніх психологів у системі післядипломної педагогічної освіти», здійснюється подальше удосконалення моделі очно-дистанційної організації особистісно-орієнтованої підготовки майбутніх психологів у системі післядипломної освіти;
- співпраця з Інклюзивно-ресурсним центром м. Кропивницький – організація та проведення спільних семінарів, розробка та удосконалення системи методичного забезпечення психологічної допомоги дітям з особливими потребами.

Укладено у 2018 році угоди про співпрацю:

- з «Частным учебным заведением «Jauno psihologiju centrs», Riga. (Латвія) – спільна організація Міжнародної науково-практичної конференції «Методологічні проблеми психології особистості» (24 – 25 січня 2019 р.);

- з Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г.Короленка (№021/01-64/57.24 від 03.09.2018 р.) – заплановано спільне проведення семінарів, підготовка публікацій.

Інформація про заходи, що здійснювалися спільно з Обласною державною адміністрацією та спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних проблем. (відсутні)

Обласний науково-практичний семінар з питань інклюзивної освіти «Психологічні особливості роботи з дітьми з особливими потребами», 18-19 жовтня 2018 р. (спільно з Обласним навчально-методичним центром психологічної служби системи освіти).

ЛАБОРАТОРІЯ "КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ"

Інституту педагогіки НАПН України (керівник – професор Т. Я. Довга), діяльність якої спрямовано на формування особистісно-професійного іміджу вчителя, нормативно-правове забезпечення модернізації змісту початкової освіти в Україні, виявлення аспектів спрямованості фізкультурно-оздоровчої роботи з урахуванням психофізіологічних особливостей дітей молодшого шкільного віку тощо. За звітний період співробітниками лабораторії (Довга Т. Я., Нєворова О. В., Фурсикова Т. В. Нікітіна О. О., Черній В. П., Галушко Л. Я., Міцай Ю. В.) було опубліковано 10 статей у фахових, три – в періодичних, три – у зарубіжних виданнях (Довга Т. Я.), здійснено участь у 6-и міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, видано 4-и навчально-методичних посібники, написано 3-и розділи в колективних монографіях Довга Т. Я., Галушко Л. Я.), захищено кандидатську дисертацію (Нікітіна О. О. “Проблема формування навчальної діяльності школярів у процесі модернізації початкової освіти України (70-ті роки ХХ – поч. ХХІ століття)” зі спеціальності 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки).

У звітний період університет продовжував наукове співробітництво з інститутами та центрами НАПН і НАН України, зокрема з інститутами педагогіки, психології, соціальної та політичної психології, проблем виховання, педагогічної освіти і освіти дорослих, вищої професійної освіти НАПН, історії, археології, політичних та етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса, етнології, археографії та джерелознавства, етнонаціональних і політичних досліджень, інститутом літератури (з науковим центром із вивчення літератури українського зарубіжжя), української мови (участь доцента Кіндей Л. Г. у розробці наукової теми зі словотворення), мовознавства (співпраця з Центральноукраїнським ономастичним науковим центром, з відділом загальнослав'янської і східнослов'янської проблематики Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Українським мовно-інформаційним фондом

НАН України), соціології, математики, кібернетики, фізики напівпровідників, географії, ботаніки, генетики і розведення тварин, зоології, ветеринарної медицини НАН України. Спільно з науково-дослідними установами НАПН України та НАН України діяли:

- науково-дослідний Центр розробки та запровадження нових технологій навчання під керівництвом професора С.П. Величка (спільно з Інститутом засобів навчання АПН України);

- археологічна експедиція Центральноукраїнського державного педагогічного університету співпрацює з Інститутом археології НАН України;

- науково-дослідна лабораторія дидактики фізики (спільно з Інститутом педагогіки НАПН України; керівник від ЦДПУ ім. В.Винниченка — професор М.І. Садовий);

- науково-дослідна лабораторія «Ключові компетентності початкової освіти» (керівник від ЦДПУ ім. В.Винниченка — професор Т.Я. Довга). Створена у 2012 році спільно з Інститутом педагогіки НАПН України

VII. Наукове та науково-технічне співробітництво ЗВО за науковим напрямом із закордонними організаціями

Країна-партнер	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, відповідно до якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Латвія	Jauno psihologia centrs	Підвищення кваліфікації	Сертифікат про проходження навчання Договір про співпрацю (до 2025р)	Знання, практичні уміння, навички з надання практичної психологічної допомоги у випадку фобій, страхів у дітей, дорослих
Франція	French Association of Medical Hypnosis	Підвищення кваліфікації	Сертифікат про проходження навчання	Знання, практичні уміння, навички з надання практичної психологічної допомоги у випадку депресивного стану особистості

VIII. Перелік наукових видань (журналів) за науковим напрямом, засновником (співзасновником) яких є ЗВО, що індексуються у наукометричних базах даних (окремо Scopus, Web of Science, фахові категорії Б відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого [наказом Міністерства освіти і науки України від 15 січня 2018 року N 32](#), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2018 року за N 148/31600, тощо).

IX. Перелік отриманих ЗВО патентів та проданих ліцензій за результатами виконаних у 5-річному періоді наукових робіт і розробок за науковим напрямом:

Назва наукової роботи або розробки, за результатами	Джерело фінансування	Рік отримання патенту або укладення	Охоронні документи з веб-адресою електронної
---	----------------------	-------------------------------------	--

продано ліцензію	(тис. грн)		ліцензійного договору
1	2	3	4

Х. Перелік наукових грантів, за якими працювали науковці ЗВО, що фінансувались закордонними організаціями

П.І.Б. виконавця	Назва гранту	Замовник	Фінансування, тис. грн
1	2	3	4
Ткаченко Ірина Анатоліївна	«Мости до міста»: проекти-візити з обміну досвідом Блог проекту: http://mistdomista.tilda.ws/ Оглядова стаття: https://persha.kr.ua/theme/116522-kropyvnytskyj-chernivtsi-yak-prokladayutsya-art-mosty-mizh-mistamy/ Інтерв'ю з Іриною Ткаченко, координаторкою проекту: https://www.prostir.ua/?news=iryna-tkachenko-pro-rozvytok-miskoji-aktyvnosti-ta-stvorennya-tsikavyh-informatsijnyh-pryvodiv-istoriya-uspihu	Європейський Союз та Національний фонд підтримки демократії (США), 2017-2018 р.р.	63 632, 00
Ткаченко Ірина Анатоліївна	«I am Media: Empowerment Advocacy Programme for Internally Displaced Women» / «Я-Медіа. Програма адвокації прав внутрішньо переміщених жінок» https://www.facebook.com/blogging.community.ukraine/ Оглядова стаття про проект: https://persha.kr.ua/news/life/158171-iryna-tkachenko-proekt-ya-media-zblyzhuye-zhinok-iz-riznymy-dolyamy-i-zhyttyevymy-dosvidamy/ Прес-конференція проекту "Я – медіа" у Кропивницькому https://www.youtube.com/watch?v=iAW3aM9zSG8	Фундація ім.Р.Боша, 2017-2018 р.р. (ГО «Агенція сталого розвитку «Хмарочос» була регіональним партнером ГО «Фонд прав людини» в реалізації проекту)	68 040, 00
Ткаченко Ірина Анатоліївна	«Будь видимим» в рамках Проекту підтримки підготовки поліцейських (Police Training Assistance Project – РТАР) Оглядова стаття про проект: http://persha.kr.ua/news/life/168910-u-kropyvnytskomu-tryvaє-proekt-bud-vydyumym/ Серія просвітницьких відео: https://www.youtube.com/channel/UCvp35rk5hYg2bFRNtoP3c7Q/videos Про проект "Будь видимим" в ефірі "Ранкової кави" https://www.youtube.com/watch?v=x-yTFUMc1N0&t=3s https://www.facebook.com/dozor.kr.ua/videos/649009852163275/ Прес-конференція: https://youtu.be/TTKSS2Oltvg	Компанія "Агрітім Канада Консалтинг Лтд" за фінансової підтримки уряду Канади	99 750, 00

Ректор

О.А. Семенюк

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
науковий напрям
СУСПІЛЬНІ НАУКИ
на подальший п'ятирічний період з 2019 по 2024 роки

1. Розвиток та оновлення наукової школи.

У межах напрямку «Суспільні науки» в ЦДПУ ім. В. Винниченка існує декілька наукових шкіл, які визначають його природу, сутність і перспективи розвитку. Серед них вагому роль мають наукові утворення з власною історією та великим досвідом, які спрямовані на розбудову вітчизняної наукової парадигми на рівні теорії, історії, методики досліджень у царині педагогіки та освіти, права, журналістики, соціальних та поведінкових наук. Знані в Україні та за її межами завдяки науковим працям та послідовникам, захищеним кандидатам і докторам наук, керівники та учні не зупиняються на досягнутому, підтримують традиції та формують нові перспективи.

Наукова школа д. пед. н., професора В. В. Радула “Дослідження особливостей соціально-професійного розвитку особистості” веде свій початок від листопада 2003 року. Під науковим керівництвом В. В. Радула захищено 4 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук та 28 – наукового ступеня кандидата педагогічних наук. На сьогодні до складу наукової школи входять разом із керівником 3 доктори та 2 кандидати наук. Середній вік керівників – 41 рік, що засвідчує перспективи діяльності школи. На наступні 5 років у межах наукової школи заплановано захист 4 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук та 6 – наукового ступеня кандидата педагогічних наук (доктора філософії). Здійснюється підготовка та планується захист таких наукових робіт: Фурсикова Т. В. “Теоретичні і методичні засади розвитку професійної медіакультури майбутніх учителів мистецьких спеціальностей в у мовах університету” , дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, спеціальність 13.00.04 — теорія і

методика професійної освіти, науковий консультант, д. пед. н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2020 рік); Чубук Р. В. “Теорія і методика професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до соціально-превентивної діяльності у молодіжному середовищі”, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, спеціальність 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти, науковий консультант, д.пед.н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2020 рік); Черньонков Я.О. “Теорія і практика індивідуалізації професійної підготовки вчителя іноземної мови у вищих педагогічних навчальних закладах”, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, спеціальність 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти, науковий консультант, д.пед.н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2020 рік); Чистякова Л. О. “Теорія і практика формування екологічної культури майбутнього фахівця технологій в процесі рівневої підготовки”, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, науковий консультант, д. пед. н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2023 рік); Кравченко О. І. ”Підготовка майбутнього викладача філологічних дисциплін до професійного самовиявлення в процесі магістерської підготовки”, дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, науковий керівник, д.пед.н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2020 рік); Коняшина І. Б. “Формування професійної компетентності майбутніх фахівців-фармацевтів”, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії, спеціальність 011, Освітні, педагогічні науки, науковий керівник, д. пед. н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2021 рік); Фірсова І. В. “Активізація професійної соціалізації майбутнього викладача-педагога в освітньому середовищі закладу вищої освіти” , дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук, спеціальність, 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти, науковий керівник, д.пед.н., професор В.В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2020 рік); Попова Н.О. “Формування професійної позиції майбутнього медичного

працівника в процесі фахової підготовки у медичному коледжі”, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії, спеціальність 011, Освітні та педагогічні науки, науковий керівник, д.пед.н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2021 рік); Долгіх Я.В. “Підготовка майбутнього фахівця музичного мистецтва до соціокультурної діяльності в процесі фахової підготовки”, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії, спеціальність 011, Освітні, педагогічні науки, науковий керівник, д.пед.н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2023 рік); Ободовська С. “Педагогічні умови готовності майбутнього вчителя до реалізації професійного самовизначення”, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії, спеціальність 011, Освітні, педагогічні науки, науковий керівник, д.пед.н., професор В. В. Радул (орієнтовна дата захисту — 2021 рік);

Наукова школа д. пед. н., професора Н. С. Савченко “Дослідження зарубіжних проблем освіти” виформувалася й схвалена рішенням ученої ради Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка в червні 2018 року. Під керівництвом Н. С. Савченко захищено 6 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2020–2024 роках планується захист 4 здобувачів наукового ступеня кандидата наук/доктора філософії та доктора наук.

Появу **наукової школи д. пед. н., доцента Я. В. Галети “Особистісно-професійне становлення майбутнього фахівця”** схвалено рішенням ученої ради Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка у грудні 2018 року. Під керівництвом Я. В. Галети захищено 5 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, орієнтовно 2022 року планується захист 1 здобувача наукового ступеня доктора філософії: Штомпель Г. В. **“Формування інформаційної культури майбутнього викладача філології”**, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії, спеціальність 011, Освітні, педагогічні науки.

Є усі підстави говорити про формування наукової школи кафедр державно-правових дисциплін та адміністративного права й галузевого права та

правоохоронної діяльності. Серед штатних працівників кафедр наразі 4 доктори наук, професори: Соболев Є. Ю., Манжула А. А., Рябовол Л. Т., заслужений юрист України Гриценко В. Г. 2016 року започатковано набір аспірантів за спеціальністю 081 Право. На сьогодні її опановують 26 аспірантів. У 2020-2021 роках плануються захисти 12 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії: Вставської Т. В., Чорної М.В., Колобишко В. В., Кисельова Д. О. та ін. Завершуються наукові дослідження і на 2019-2021 р.р. заплановано захист докторських дисертацій доцентів Кондратенка В.М., Драгоненко А.О., Сокурєнко О.А.

Традиції психологічної науки, започатковані професорами Лушиним П.В. та Дьяконовим Г. В. у 2014-2016 роках, продовжують доктори психологічних наук Гейко Є.В., Клочек Л.В., докторант Галушко Л. Я., доценти та викладачі кафедр практичної психології, соціальної роботи, соціальної педагогіки та психології, розробляючи проблеми психології особистості. Планується ліцензування аспірантури зі спеціальності 053 Психологія. На 2019-2020 роки плануються захисти кандидатських дисертацій двох викладачів кафедри.

2. Пріоритетні тематичні напрями для ЗВО на п'ятирічний період

Відповідно до статті 5 Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" пріоритетними тематичними напрямами в університеті будуть: фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави; цільові прикладні дослідження з питань гармонізації системи "людина - світ" та створення новітніх технологій покращення якості життя; проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика.

3. Дослідницька діяльність молодих учених

Науково-дослідні роботи молодих учених будуть мати продовження у наступний п'ятирічний період. «Хмаро орієнтована віртуалізація навчального експерименту з фізики в профільній школі (0116U005382, наук. кер.: к.пед.н.,

доц. О.М. Трифонова)», метою якої є розробка системи демонстрацій та модельного комп'ютерного експерименту для забезпечення методики навчання розділу «Атомна та ядерна фізика» у профільній школі. Основними дослідницькими напрямками молодих вчених є: історія, зарубіжний досвід та перспективи розвитку природничо-математичної, технологічної та професійної освіти; інновації в освіті: теоретичні, практичні та методичні аспекти; застосування інформаційно-комунікаційних технологій та засобів навчання у природничо-математичній, технологічній та професійній освіті; використання інноваційних методологічних підходів навчання загальнонаукових та спеціальних дисциплін у сучасному суспільстві; теоретико-методологічні та психолого-педагогічні аспекти формування професійної компетентності в процесі навчання студентів та учнів; актуальні проблеми освіти та технологій у середній та вищій школі.

Рада молодих вчених буде входити до числа організаторів двох міжнародних конференцій: Міжнародна науково-практична онлайн-інтернет конференція «Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті» та Міжнародна науково-практична онлайн-інтернет конференція «Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті».

У Центральнотраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка продовжують функціонувати ряд спільних з Національною академією педагогічних наук України наукових лабораторій та центрів:

- Лабораторія дидактики фізики НАПН України (Трифонова О.М.);
- Науковий центр розробки засобів навчання (з 01.02.2017 р. Лабораторія комп'ютерноорієнтованих засобів навчання) Інституту ІТЗН НАПН України (Соменко Д.В.)

Молоді викладачі факультету філології та журналістики планують реалізувати громадській наукові проекти «Мости до міста», що відбувався в рамках Програми національних обмінів за фінансування Європейського Союзу

та Національного фонду підтримки демократії (США). Продовжить діяльність мережа освітніх кемпів «Чистий простір», у партнерстві з Прес-клуб реформ в межах проекту «Мости до міста» організували мережевий освітній візит активної студентської молоді нашого вузу до ряду міст України та Урбаністичний форум «Коди міста».

4. Підготовка наукових кадрів.

Підготовка наукових кадрів у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка відбувається на третьому освітньо-науковому рівні (доктора філософії) за спеціальностями: 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (ліцензований обсяг 15 осіб); 014 Середня освіта (фізика) в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (ліцензований обсяг 10 осіб); 081 Право галузі знань 08 Право (ліцензований обсяг 10 осіб) та докторантурі за спеціальностями: 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. На сьогодні за цими спеціальностями навчаються 65 аспірантів та 4 докторанти. Здобуття ними наукових ступенів серйозно посилить кадровий резерв університету, ЗВО регіону, закладів фахової передвищої освіти Кіровоградської області, а, враховуючи досить широку географію вступників до аспірантури, й України в цілому..

Науково-педагогічні працівники університету систематично здійснюють підвищення кваліфікації (стажування) у провідних науково-дослідних установах, організаціях в Україні та за її межами. З метою подальшого вдосконалення методики викладання педагогічних, юридичних, філософських, поведінкових та соціальних дисциплін, журналістики у вищій школі протягом 2019-2024 рр. передбачено підвищення кваліфікації (стажування) викладачів, відповідно до розробленого плану з урахуванням викликів часу, замовлення роботодавців та суспільства у цілому.

5. Дослідницька інфраструктура.

Зважаючи на фундаментальний статус напрямку «Суспільні науки» дослідницька інфраструктура передбачає передусім наявність лабораторій, доступу до мережі Інтернет, мультимедійного обладнання, що дозволяє on-line спілкуватися з колегами в Україні та за її межами, проводити Інтернет-конференції, семінари тощо. Для цього в університеті є всі умови, а у планах – розширення таких можливостей за рахунок придбання обладнання, програмного забезпечення та здійснення підвищення кваліфікації фахівців для їхнього ефективного використання в освітній та науковій діяльності..

Розбудова Юридичної клініки ЦДПУ ім. В. Винниченка та Науково-дослідної лабораторії теорії та методики навчання історії, правознавства та інших суспільствознавчих дисциплін, які сприяють розвитку наукової парадигми: студент – аспірант – доктор філософії – доктор наук з цією метою планується продовження роботи по наповненню лабораторії макетами, стендами та іншою наочною інформацією тематичних аудиторій: «Судових засідань», «Криміналістики та Судової медицини»

Для лабораторії дидактики фізики, технологій і професійної освіти планується придбання нового обладнання для робототехніки, програмного забезпечення для вдосконалення роботи 3D-принтера з метою впровадження в освітній процес та проведення науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів.

Активне використання наукових методик, розроблених в лабораторії соціологічних досліджень на кафедрі філософії, політології та міжнародних відносин, сприятиме залученню коштів при проведенні соціологічних досліджень

Наукова лабораторія соціальної психології діалогу та соціалізації особистості (керівник доцент Гейко Є.В.) реорганізована у 2017 р. у лабораторію «Генеза цілісності особистості». У 2018 році діяльність лабораторії була спрямована на подальше дослідження проблем психології цілісності особистості. У планах на перспективу - аналіз та розробка моделі соціально-

психологічних передумов становлення цілісності особистості; експериментальне впровадження системи формування цілісності особистості майбутніх практичних психологів;

У цілому на 2019–2024 роки планується розширення мережі науково-дослідних лабораторій для наукового напрямку, підвищення ефективності їхньої роботи за рахунок упровадження здобутків у розбудову суспільної сфери регіону та України.

6. Інноваційна та виробнича інфраструктури

Фундаментальність напрямку «Суспільні науки» знижує конкурентоспроможність на ринку інновацій та зменшує можливість створення власне об'єктів інноваційної інфраструктури: технопарків, кластерів, центрів, що є проблемою об'єктивною і загальнодержавною. Проте є усі підстави заявляти про участь та перспективу подальшої участі науковців університету в інноваційних структурах на між університетському – йдеться про співпрацю із ЗВО обласного центру: Центральноукраїнським національним технічним університетом, Льотною академією Національного авіаційного університету, залучення до експертизи соціальних проектів, започаткованих Міською радою Кропивницького, Кіровоградською обласною радою та Кіровоградською обласною державною адміністрацією, організацію підготовки і перепідготовки кадрів в області менеджменту освіти з метою запровадження інноваційних освітніх технологій. Вагомою для регіону є створення на базі кафедри філософії, політології та міжнародних відносин Центрально-української соціологічної лабораторії

7. Академічна доброчесність.

Дотримання норм і правил академічної доброчесності НПП університету є одним із пріоритетів на коротко- і довгострокову перспективу, що визначено «Положенням про академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка». Підписано дострокові угоди із компаніями Антиплагіат та Plagiat.pl, які здійснюють перевірку наукової продукції здобувачів вищої освіти та викладачів.

З метою запровадження прийнятих у світі етичних норм плануються:

- навчальні заходи та поїздки з обміну досвідом між закладами вищої освіти, які мають успішний досвід провадження та контролю академічної доброчесності;
- інтеграція в освітні програми університету на рівні бакалавра та магістра окремих навчальних блоків у частині академічної доброчесності, зокрема тих, що стосуються сучасних стандартів академічного письма; загальна популяризація культури боротьби з плагіатом;
- дотримання учасниками освітнього процесу норм законодавства про авторське право і суміжні права.
- об'єктивне оцінювання власних наукових результатів та наукових результатів здобувачів освіти;
- надання достовірної інформації про результати власної наукової, діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- уникання в наукових публікаціях плагіату, самоплагіату, фальсифікації даних тощо.

8. Популяризація наукового напрямку та науково-технічні заходи.

Науковий напрям «Суспільні науки» активно корелює із освітньою діяльністю на факультетах педагогіки та психології, кафедрах, які забезпечують дидактичну та методичну складові на фізико-математичному, мистецькому факультетах, підготовку, правників та фахівців з міжнародних відносин – на факультеті історії і права, журналістики – на факультеті філології та журналістики. Все це увагомлює роль, місце і відповідальність НПП за результати діяльності і перспективи розвитку факультетів і університету в цілому. Перспективи неможливі без оновлення й розбудови, які забезпечуються завдяки активній популяризації наукової діяльності, як однієї з невід'ємних сфер існування університету та його підрозділів. Представники напрямку беруть активну участь у медійному просторі, проведенні науково-технічних виставок, проєктів, започаткованих на рівні міста й області, України. Участь молодих учених у програмах обласної державної адміністрації та обласної ради,

перемоги в стипендіальних програмах та отримання ними премій і висвітлення в електронних ресурсах цих досягнень – запорука перспективи розвитку.

Упродовж звітнього періоду університет брав активну участь у всеукраїнських та міжнародних наукових виставках, де здобував найвищі нагороди, зокрема: «За активну участь і представлення освітніх і інноваційних технологій» - виставка «Інноватика в освіті» (2014), «За віртуальну лабораторію вивчення властивості рідких кристалів» у номінації «Електронний ресурс» (2015), Гран-прі 2016 року у конкурсній рейтинговій номінації «Кращі традиції педагогічної освіти в Україні, «За активну участь у створенні сучасної якісної системи національної освіти» (2017), Золота медаль у номінації «Інноваційне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення» (2018) – всеукраїнські та міжнародні виставки за участі МОН України, АПН України.

У 2019-2024 рр. робота із демонстрації наукових здобутків, участь у наукових конкурсах, виставках, ярмарках, інноваційних проектах є одним із пріоритетів, який забезпечить не лише візуалізацію здобутків, але й визначення конкурентоспроможності, підвищення мотивації до наукової діяльності.

9. Публікаційна активність

Апробація результатів наукових досліджень – невід’ємна частина наукової діяльності, можливість залучення до світової наукової парадигми, узгодження власних наукових здобутків із працею колег по науковому напрямку. Головним завданням НПП при цьому є підвищення публікаційної активності та розширення видавничого дискурсу з орієнтацією на фахові видання та журнали, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних, передусім Scopus та Web of Science, публікації монографічних досліджень у європейських видавництвах. З цією метою розроблено стратегію, закріплену в контрактах НПП на період обрання за конкурсом, організуються семінари для ознайомлення з функціонуванням науко метричних баз, викладачі запрошуються до участі у вебінарах, які проводять представники Scopus та Web of Science.

Індекс цитування в Google Scholar провідних фахівців напряму:

1. Степан Величко – 690
2. Валерій Радул – 563
3. Микола Садовий – 403
4. Олена Трифонова – 310
5. Віктор Вовкотруб – 148
6. Віталій Кравцов – 142
7. Наталія Подопригора – 125
8. Ліля Рябовол – 112
9. Алла Растригіна – 92
10. Володимир Черкасов – 88.
11. Ольга Єжова – 79
12. Андрій Манжула – 79
13. Євген Соболев -42

10. Наукові видання.

Важливим кроком є перереєстрація наукових видань, які забезпечують оприлюднення результатів наукової діяльності для фахової спільноти. Йдеться про **Наукові записки** університету, зокрема серії: **Педагогічні науки**, які з 2003 року й донині мають статус фахових та індексуються в наукометричних базах Index Copernicus, Google Scholar, Science Index, та **серії: Право**, які включені до переліку наукових фахових видань у 2016 році. Наразі готуються матеріали для їх перереєстрації згідно з «Порядком формування переліку наукових фахових видань України» з метою включення до категорії «Б». Видання виходять згідно з новими вимогами, а потенційні члени редколегій працюють над публікацією наукових праць у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science, проведені переговори з іноземними колегами на предмет участі в редколегіях видань.

В університеті організовані тематичні видання для молодих учених. Зокрема, кафедра педагогіки та менеджменту освіти започаткувала видання альманаху «Проблеми особистості», на фізико-математичному факультеті – журнал «Наукові записки молодих учених». У цілому роботу спрямовано на упорядкування та розбудову електронних ресурсів, приведення у відповідність до світових практик.

11. Співпраця з бізнесом та промисловістю.

Провідні викладачі, які представляють напрям суспільні науки продовжать співпрацю з Кіровоградською обласною державною адміністрацією та органами місцевого самоврядування. Науковці університету готують ряд перспективних для реалізації наукових та науково-технічних розробок та пропозицій до «Програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської області»; до «Плану заходів із виконання Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року»; до «Регіональної програми науково-технічного та інноваційного розвитку Кіровоградської області на 2016-2021 роки», до програми інформатизації Кіровоградської області «Електронна Кіровоградщина» тощо.

Викладачі університету учасники стратегічних груп по розробці проекту «Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки», а саме розробка плану заходів та реалізація стратегічної цілі: якісна освіта для всіх.

Планується спільна робота з Департаментом економічного розвитку і торгівлі обласної державної адміністрації у підготовці інноваційного форуму «Кіровоградщина-2025: пріоритети і можливості розвитку», де викладачі університету представлятимуть інновації в освіті.

12. Співпраця з міжнародними закладами та організаціями, іноземними фірмами та виробниками.

Здійснення засад встановлених Перспективним планом розвитку є кроком імплементації нових освітніх моделей, а також комплексного підходу до інтеграції освітнього та наукового процесів у європейський простір.

Для реалізації означеного напрямку доцільним видається:

- проведення моніторингу щодо організації та проведення міжнародних грантів на наукові дослідження, залучати до участі в них науково-педагогічних працівників університету;
- створення ініціативних груп для написання міжнародних наукових та освітніх проектів;

-здійснення заходів щодо розвитку та зміцнення взаємовигідного міжнародного наукового співробітництва в рамках двосторонніх і багатосторонніх договорів університету з науковими закладами і організаціями зарубіжних країн, встановлення прямих зв'язків вчених кафедр з вченими іноземних держав;

-сприяння університету в укладенні договорів про партнерство і співробітництво, зокрема, в науково-дослідній сфері, з іншими зарубіжними ЗВО, науковими інститутами, установами і організаціями.

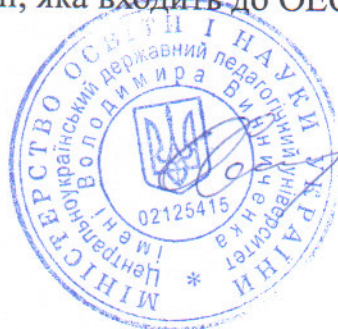
-видання підручників, публікацій у співавторстві із провідними зарубіжними вченими, підвищення якості власного наукового журналу, забезпечення його міжнародного визнання;

-популяризація у міжнародному просторі результатів наукових розробок вчених кафедр;

-здійснення обміну науковою і науково-методичною літературою;

-участь у стажуванні у закладах вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС.

Ректор

О.А. Семенюк